

ورودی پایه دهم تجربی

۶ مهر ماه ۱۴۰۳

مدت پاسخگویی: ۱۲۵ دقیقه

تعداد سوال: ۱۰۰ سوال

عنوان	نام درس	تعداد سوال	شماره سوال	شماره صفحه	زمان پاسخ‌گویی
نگاه به گذشته	علوم نهم - (طراحی + آشنا)	۲۰	۱-۲۰	۳	۲۰ دقیقه
	ریاضی نهم (طراحی + آشنا)	۲۰	۲۱-۴۰	۶	۳۰ دقیقه
نگاه به آینده	زیست‌شناسی دهم	۱۰	۴۱-۵۰	۸	۱۰ دقیقه
	فیزیک دهم (طراحی + آشنا)	۲۰	۵۱-۷۰	۱۰	۳۰ دقیقه
	شیمی دهم (طراحی + آشنا)	۲۰	۷۱-۹۰	۱۳	۲۰ دقیقه
نگاه به آینده	ریاضی دهم	۱۰	۹۱-۱۰۰	۱۶	۱۵ دقیقه
	جمع	۱۰۰			۱۲۵ دقیقه

مسئولین درس

نام درس	مسئولین درس گروه آزمون	ویراستار امن علمی	مسئولین درس گروهه مسئندسازی
علوم نهم - زیست‌شناسی و زیست‌شناسی دهم	امین موسویان	امیر محسن اسدی - امیر رضا یوسفی - مهرشاد پرخیره	مهساسادات هاشمی
علوم نهم - فیزیک و زمین و فیزیک دهم	میین دهقان	امیر محمودی ارزابی - بهنام شاهنی - بابک اسلامی - مصطفی صامت-	امیر حسین توحیدی
علوم نهم - شیمی و شیمی دهم	فرزین فتحی	محمد جواد سوری لکی - علی موسوی فرد - امیر رضا حکمت‌نیا - فراز تقی وند - ارشیا واحد سعیی - مهدی عبدالله خانیان	امیر حسین توحیدی
ریاضی نهم و ریاضی دهم	رضا سیدنجفی	مهدی بحر کاظمی - علی مرشد - سید شهداد فاطمی - امیر محمد بک ویردی بور	الله شهبازی

نام طراحان
علوم نهم - زیست‌شناسی و زیست‌شناسی دهم
علی خدادادگان - مهدی بحر کاظمی - ملیکا لطیفی نسب - شروین مصوّر علی - سمانه توتوچیان - امیر محسن اسدی - علیرضا رهبر - حسن قائمی - عباس آرایش - علیرضا رضایی - امین موسویان
فیزیک دهم
آراس محمدی - آرش یوسفی - بوسف الهویبردی زاده - عباس اصغری - پوریا علاقه مند - آرمین بناء خلدی - زهره آقامحمدی - احسان کرمی - محمد صادق مام سیده - فرزاد رحیمی
شیمی دهم
عرفان علیزاده - جعفر پازوکی - احمد عیسوند - رسول عابدینی زواره - علیرضا رضایی سراب - حمید ذبیحی - میثم کوثری لشگری - امیر محمد کنگرانی - سید علی اشرفی دوست سلامی
ریاضی نهم و ریاضی دهم
رضا سیدنجفی - محسن اسماعیل بور - بهرام حاج - نریمان فتح‌اللهی - حامد کریم بور - شاهین بروازی - علی آزاد - صائب گیلانی نیا

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	ملیکا لطیفی نسب
مسئول دفترچه	فاطمه نوبخت
حروف چین و صفحه آوا	لیلا عظیمی
گروه مستندسازی	مدیر گروه: محیا اصغری مسئول دفترچه: امیر حسین توحیدی
ناشر چاپ	حمید محمدی

بنیاد علمی آموزشی قلمچه (وقف عام)

توجه: دفترچه پاسخ تشریحی را می‌توانید از سایت کانون (صفحة مقطع دهم تجربی) دانلود نمایید.

دفتر مرکزی: فیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۳۷۷۰۹۰۰ - تلفن: ۰۶۱۴۶۳۰۰۰ - ۰۶۱۰

سوالهایی که با آیکون مشخص شده‌اند، سوالهایی هستند که مشابه آن‌ها در امتحانات تشریحی مورد پرسش قرار می‌گیرد.

۲۰ دقیقه

کل کتاب
صفحه‌های ۱ تا ۱۷۵

علوم فنی

۱- کدام یک از موارد زیر به درستی بیان شده است؟

(۱) آهن برخلاف فلز مس، به کندی با اکسیژن واکنش می‌دهد.

(۲) گاز اوزون از مولکول‌های سه اتمی (O_۳) تشکیل شده است و از رسیدن پرتوهای پر انرژی و خطرناک فرابینفش به زمین جلوگیری می‌کند.

(۳) یکی از عنصرهای موجود در ترکیب سولفوریک اسید، می‌تواند به صورت گاز تنفسی باشد و در صنعت دارای نقش مهمی می‌باشد.

(۴) گوگرد گازی زرد رنگ است و در دهانه آتششانهای خاموش یا نیمه‌فعال یافت می‌شود.

۲- چه تعداد از موارد زیر به درستی بیان شده‌اند؟

(الف) ممکن نیست عنصرهایی که در یک ستون قرار می‌گیرند، دارای مدار آخری با تعداد الکترون‌های متفاوت باشند.

(ب) اگر ترکیبی را که ذره‌های سازنده آن مولکول‌ها هستند، در آب حل کنیم، مولکول‌ها فقط در بخشی از محلول پخش می‌شوند.

(ج) با توجه به کتاب درسی هرگاه اتم‌ها در شرایط مناسب در کنار هم قرار گیرند، یک واکنش شیمیایی بین آن‌ها رخ می‌دهد.

(د) نفت خام مخلوطی از صدها ترکیب به نام هیدروکربن است و هیدروکربن‌ها از ۲ عنصر کربن و نیتروژن ساخته شده‌اند.

(ه) C_{۲۰}H_{۴۲} نسبت به C_{۲۴}H_{۵۰}، آسان‌تر جاری می‌شود زیرا نیروی رباشی بین ذره‌های آن قوی‌تر است.

۴

۳

۲

۱

۳- متحرکی در مسیری مستقیم از نقطه A شروع به حرکت کرده و به مدت ۲۰ ثانیه با سرعت $\frac{m}{s} 25$ و سپس به مدت ۳۳ ثانیه با سرعت۲۰ $\frac{m}{s}$ و در نهایت به مدت ۴۰ ثانیه با سرعت $\frac{m}{s} 22$ به سمت نقطه B حرکت می‌کند. (طبق شکل زیر). به ترتیب از راست به چپ مشخصکنید که جایه‌جایی متحرک چند متر بوده است و اگر این متحرک کل مسیر را با سرعت متوسط $\frac{m}{s} 60$ طی می‌کرد، در چند ثانیه به نقطه A پایان می‌رسید؟

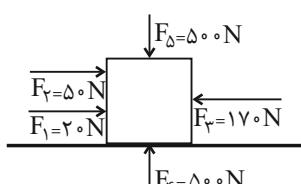
(۱) ۱۰۲ به سمت راست -

(۲) ۲۰۴ به سمت راست -

۱۷

۳۴

۴- به جسمی به جرم ۵۰ kg مطابق شکل زیر، نیروهایی وارد می‌شود. شتاب این جسم چقدر و به کدام سو می‌باشد؟

۲ و به سمت راست

۱) $\frac{m}{s} 2$ به سمت راست

۴ به سمت چپ

۳) $\frac{m}{s} 2$ به سمت چپ

۵- چه تعداد از موارد زیر به نادرستی بیان شده‌اند؟

(الف) حدود ۲۰۰ میلیون سال قبل، خشکی بزرگ پانگه‌آ به ۲ بخش کوچک‌تر تقسیم شد که بین آن‌ها را دریای تیتیس پر کرده بود.

(ب) سست کرده بخشی از گوشته است که حالت خمیری و نیمه مذاب دارد و سنگ کرده زیر آن واقع شده است.

(ج) سن و ضخامت ورقه قاره‌ای، از ورقه اقیانوسی زیادتر است.

(د) نفوذ آب‌های زیرزمینی به داخل رسویات می‌تواند باعث شود که شکل ظاهری بدن جاندار برخلاف ترکیب شیمیایی آن، ثابت بماند.

(ه) فرایندهای طبیعی که امروز موجب تغییراتی در سطح یا درون زمین می‌گردند، در گذشته نیز به همین صورت عمل کرده‌اند.

۴

۳

۲

۱

۶- قطعه‌ای به وزن ۳۶۰۰ نیوتن که به شکل مکعب مستطیل بوده و طول و عرض و ارتفاع آن به ترتیب ۳m، ۴m و ۵m می‌باشد را در

حالت اول بر روی بزرگ‌ترین سطح خود بر روی میز قرار می‌دهیم و در حالت دوم بر روی کوچک‌ترین سطح خود روی میز قرار می‌دهیم.

اختلاف فشاری که این دو قطعه در این دو حالت به سطح زیرین خود وارد می‌کنند، چند پاسکال می‌باشد؟

۴

۳

۲۴۰۰

۱۲۰۰

۷- کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) حدود ۶۰۰ سال پیش، گالیله با ساخت اولین تلسکوپ و رصد آسمان به وسیله آن، پنجره جدیدی به سوی شناخت دقیق تر جهان گشود.
- ۲) خورشید به عنوان تنها ستاره کهکشان راه شیری، نور و گرمای موردنیاز ما را فراهم می‌کند.
- ۳) ترکیب اصلی خورشید در حال حاضر از هیدروژن و هلیم ساخته شده که به طور مداوم هلیم به هیدروژن تبدیل می‌شود.
- ۴) در سامانه خورشیدی، ۵ سیاره زمان گردش به دور خورشید و ۴ سیاره قطر بیشتری از زمین دارند.

۸- کدام یک از موارد زیر به درستی بیان شده است؟

- ۱) ارسطو گیاهان را در سه گروه علف‌ها، علفچه‌ها و درخت‌ها جای داده بود.
- ۲) غشای گویجه سفید برخلاف ویروس ایدز در زیر میکروسکوپ الکترونی به رنگ زرد دیده می‌شود.
- ۳) هر تار کشنده در واقع چند یاخته بسیار طویل هستند که کنار هم جمع شده و می‌تواند آب و مواد معدنی محلول در آن را از خود عبور دهد.
- ۴) هویج همانند سیب زمینی، مواد مغذی خود را درون ریشه نگه می‌دارد.

۹- چه تعداد از موارد زیر، به نادرستی بیان شده‌اند؟

- (الف) نوعی کرم که زندگی انگلی داشته و نوزادش در گوشت گاو آلوده زندگی می‌کند، می‌تواند در بدن ما موجب انسداد روده شود.
- (ب) یاخته‌های رشتهدار درون بدن اسفنج حرکت می‌کنند و با جایه‌جا شدن خود باعث حرکت آب در بدن اسفنج می‌شوند.
- (ج) کرم خاکی همانند زالو دارای بدنه نرم، حلقه‌حلقه و ماهیچه‌ای است و این کرم‌ها پوست همواره مرطوب به همراه مویرگ‌های اندک دارند.
- (د) نوعی از کرم‌ها که دهان و مخرج داشته و اغلب زندگی انگلی دارند، از طریق خاک وارد بدن انسان می‌شود.

۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴

۱۰- کدام یک از موارد زیر به نادرستی بیان شده‌اند؟

- ۱) پستانداران بر اساس روش‌های پورش جنین و نوزاد به ۳ گروه تقسیم شده که یکی از این سه گروه بر اساس نوع رژیم غذایی به ۳ دسته تقسیم می‌شود.
- ۲) از سم مارها همانند گیاه گل انگشتانه می‌توان جهت تولید دارو برای بیماران قلبی استفاده نمود.
- ۳) جفت اندامی است که در رحم ایجاد می‌شود و مواد غذایی و اکسیژن را از خون جنین می‌گیرد و به رگ‌های خونی بند ناف می‌دهد.
- ۴) نوعی از پر پرندگان که نسبت به سایر انواع پرها نسبت طول به عرض بلندتری دارد، علاوه بر اندام حرکتی جانور، در جای دیگری از بدن او هم می‌تواند یافت شود.

علوم نهم - آشنا

۱۱- چه تعداد از موارد زیر در مورد نمودار مصرف و کشف نفت خام که در کتاب درسی آمده است، درست است؟

- (الف) در سال ۱۹۸۰ میزان مصرف نفت خام با میزان کشف آن برابر بوده است.
- (ب) بیشترین میزان کشف نفت خام مربوط به دهه ۶۰ میلادی می‌باشد.
- (پ) پیش‌بینی می‌شود که در سال ۲۰۳۰ میلادی میزان ذخایر نفت خام به حداقل ممکن برسد.
- (ت) از سال ۱۹۸۰ میلادی به بعد، میزان مصرف نفت خام از میزان اکتشاف آن پیشی گرفته است.

۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴

۱۲- اگر یون A^- به گونه‌ای باشد که در مدار سوم (آخرین مدار الکترونی)، آن ۸ الکترون وجود داشته باشد، کدام مطلب در مورد عنصر A صحیح است؟

- ۱) این عنصر مربوط به ستون ۸ اصلی جدول طبقه‌بندی عنصرها می‌باشد.
- ۲) یک اتم این عنصر می‌تواند با عنصر Mg^{12} دو پیوند کووالانسی تشکیل دهد.
- ۳) افزودن این یون به آب باعث جلوگیری از پوسیدگی دندان می‌شود.
- ۴) با عنصر پتاسیم (از گروه اول) پیوند یونی تشکیل می‌دهد.

۱۳- جسمی به جرم kg را به نیروسنگی متصل می‌کنیم و مجموعه در حال تعادل است. اگر نیروسنگ را از حال سکون و در راستای قائم با شتاب a به طرف بالا بکشیم، نیروسنگ عدد ۷۲ نیوتون و اگر نیروسنگ را از حال سکون و در راستای قائم با شتاب a به طرف پایین حرکت

$$N = 10 \frac{kg}{m^2}$$

۱) ۱   ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ۴

۱۴- شواهد جابه‌جایی قاره‌ها توسط ... ارائه شده که ... یک مثال از آن است.

۱) موافقان و گنر - تشابه سنگ‌شناسی حاشیه غربی، آمریکای جنوبی و حاشیه شرقی آسیا

۲) گنر - تشابه سنگ‌شناسی در آفیقا و آمریکای شمالی

۳) موافقان و گنر - انطباق حاشیه شرقی آمریکای جنوبی با حاشیه غربی آفریقا

۴) گنر - انطباق حاشیه غربی آمریکای جنوبی با حاشیه شرقی آفریقا

۱۵- در بررسی فسیل‌ها به ویژه فسیل‌های راهنمای چند مورد از نتایج به دست آمده زیر درست است؟

(الف) حیات بر روی زمین با آفرینش جانداران اولیه که ساختمان بدنه پیچیده داشته‌اند شروع شده است.

(ب) خشکی‌های زمین در گذشته‌های دور به هم متصل بوده‌اند.

(پ) سن لایه‌های تشکیل‌دهنده پوسته زمین را می‌توان تشخیص داد.

(ت) شناسایی و اکتشاف ذخایر زغال‌سنگ، نفت، گاز و ...

۳) ۴

۱) ۳

۴) ۲

۲)

۱۶- یک هوایمای تفریحی به وزن N_{10000} بر روی پیستون بزرگ یک بالابر هیدرولیکی به شعاع ۳ متر قرار گرفته و بالابر در حال تعادل است. اگر ۴

سرنشین که وزن هر یک N_{700} است، سوار هوایمای شوند، چه نیرویی را برحسب نیوتون، باید به پیستون کوچک بالابر به شعاع ۶۰ سانتی‌متر وارد کنیم تا

بتوانیم هوایمای و سرنشینان آن را در حالت تعادل نگه داریم؟

۵۱۲) ۴

۲۵۶) ۳

۱۲۸) ۲

۶۴) ۱

۱۷- کدامیک از گزینه‌های زیر درست است؟

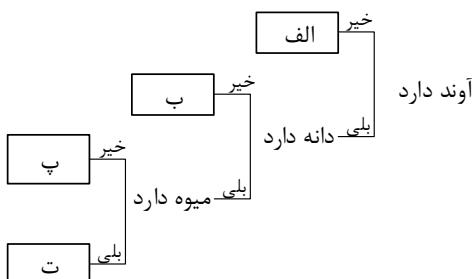
۱) قمرها بهترین اجرام آسمانی برای جهت‌یابی هستند.

۲) شهاب‌سنگ‌ها همیشه در اقیانوس‌ها سقوط می‌کنند.

۳) سیارک‌ها چون به دور خورشید می‌چرخد، برای جهت‌یابی بسیار مناسب‌اند.

۴) جهت‌یابی با استفاده از ستارگان در روز هم امکان‌پذیر است.

۱۸- کلید شناسایی دوراهی داده شده توسط کدام گزینه به درستی تکمیل می‌شود؟

۱) الف: خزه، ب: سرخس، پ: کاج، ت: نخود

۲) الف: خزه، ب: سرخس، پ: سرو، ت: کاج

۳) الف: سرخس، ب: خزه، پ: کاج، ت: سیب

۴) الف: خزه، ب: کاج، پ: سرخس، ت: گیلاس

۱۹- چند مورد، جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«.....بندپایان.....»

- بزرگ‌ترین گروه جانداران را در روی زمین تشکیل می‌دهند.

- به علت داشتن اسکلت خارجی سخت برای رشد، پوست‌اندازی می‌کنند.

- بر اساس زائدات بدن در پنج گروه طبقه‌بندی می‌شوند.

- همگی دارای نیش زهری هستند.

۱) ۴ جمله

۴) ۳ جمله

۲) ۳ جمله

۱) ۲ جمله

۲۰- شباهت «پلاتی پوس» و «وال» در کدام ویژگی زیر است؟

۲) نوع ارتباط جنین با مادر

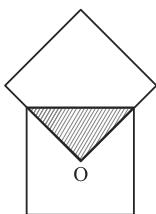
۱) محل زندگی

۴) اندام حرکتی

۳) نوع تعذیه نوزاد

۳۳- در شکل زیر، دو مربع با هم مساوی‌اند (همنهاست هستند) و O مرکز یکی از مربع‌ها است. مساحت قسمت رنگی چه کسری از کل شکل است؟

$\frac{1}{7} \quad (2)$

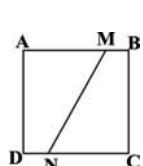
است؟

$\frac{1}{4} \quad (1)$

$\frac{1}{16} \quad (4)$

$\frac{1}{8} \quad (3)$

۳۴- در مربع شکل زیر، $CN = 5DN$ و $AM = 3BM$ می‌باشد، مساحت چهارضلعی $AMND$ چند برابر مساحت چهارضلعی $BMNC$ است؟

$\frac{13}{11} \quad (2)$

$\frac{1}{11} \quad (1)$

$\frac{11}{8} \quad (4)$

$\frac{11}{13} \quad (3)$

$$A = \left(\frac{x^{-2} \times y^3 \times \left(\frac{x}{y}\right)^2}{x^3 \times y^{-4} \times \frac{y}{x}} \right)^{-2}$$

۳۵- معکوس حاصل عبارت همواره کدام است؟

$x^2 y^4 \quad (4)$

$x^{-4} y^4 \quad (3)$

$x^4 y^{-8} \quad (2)$

$(xy)^{-2} \quad (1)$

$$\frac{6}{\frac{1}{\sqrt{5}} + \sqrt{5}} \quad \text{حاصل کدام است؟}$$

$8\sqrt{5} \quad (4)$

$\frac{4\sqrt{5}}{\lambda} \quad (3)$

$\frac{5\sqrt{5}}{\lambda} \quad (2)$

$\frac{8\sqrt{5}}{\lambda} \quad (1)$

۳۷- در صورتی که بدانیم $x^3 + 5x - 7 = 0$ ، مقدار عددی عبارت جبری $(x-2)(x+2)(x+3)(x+7)$ کدام است؟

$-91 \quad (4)$

$91 \quad (3)$

$-21 \quad (2)$

$21 \quad (1)$

$$38- خط به معادله $Ax + by = -4$ در نقطه (a, b) قطع می‌کند. حاصل $-3a + b$ کدام است؟$$

$1 \quad (4)$

$-3 \quad (3)$

$4 \quad (2)$

$-1 \quad (1)$

$$39- ساده شده عبارت $\frac{mx^4 + mx}{4x} \times \frac{x-5}{2x^2 - 8x - 10}$ برابر ۱۰ شده است. مقدار m کدام است؟$$

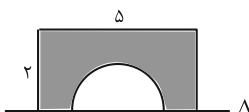
$20 \quad (4)$

$80 \quad (3)$

$18 \quad (2)$

$8 \quad (1)$

۴۰- سطح محدود به مستطیل 2×5 و نیم‌دایره به قطر ۳ واحد، حول خط Δ دوران می‌کند. حجم جسم حاصل، چند برابر π است؟

$15/5 \quad (2)$

$15 \quad (1)$

$17 \quad (4)$

$16/5 \quad (3)$

۱۰ دقیقه

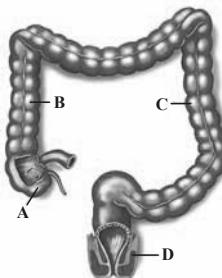
زیست‌شناسی دهم

دنبی ازده + گوارش و جذب مداد +

تبادلات گازی

فصل ۱، فصل ۲ و فصل ۳

صفحه‌های ۱ تا ۲۶

۴۱- در یک فرد بالغ و سالم، با توجه به شکل مقابل، کدام گزینه درست است؟

(۱) بخش A در انتهای روده باریک قرار گرفته و به آپاندیس ختم می‌شود.

(۲) بخش B همانند بخش عمده کبد در سمت راست بدن قرار گرفته است.

(۳) بخش C مواد جذب نشده مانند آب و یون‌ها را با کمک پرزهای خود جذب می‌کند.

(۴) بخش D در انتهای راست روده قرار گرفته و به صورت غیرارادی کنترل می‌شود.

۴۲- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی، تکمیل می‌کند؟

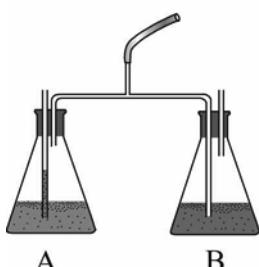
«در ارتباط با نوعی بافت پوششی که در ... دیده می‌شود، می‌توان گفت ...»

(۱) سطح درونی اندام بین حلق و معده - ظاهر یاخته‌ها در بخش‌های پایینی آن نسبت به بخش‌های بالایی متفاوت است.

(۲) دیواره مویرگ‌های خونی - هسته یاخته‌های غشای پایه همانند یاخته‌های بافت، حالت کشیده دارند.

(۳) نفرون و به صورت تکلایه - هسته کشیده در مرکز یاخته به فعالیت‌های خود می‌پردازد.

(۴) سطح درونی محل اتمام گوارش کربوهیدرات‌ها - هسته بیشتر یاخته‌ها به رأس یاخته نزدیک‌تر از غشای پایه می‌باشد.

۴۳- در صورتی که در ظرف A محلول رقیق برم تیمول بلو و در ظرف B آب آهک قرار داشته باشد. کدام مورد برای تکمیل عبارت نامناسب است؟ «با ... (در) ظرف A ... ظرف B, ...»

(۱) کاهش سطح مایع موجود در لوله ظرفی که حاوی محلول آبی رنگ می‌باشد - برخلاف -

حباب‌های هوا ایجاد می‌شود.

(۲) تغییر رنگ یکی از ظرف‌ها از آبی به زرد که هوای دمی از آن می‌گذرد می‌توان گفت - همانند -

تغییر رنگ رخ داده است.

(۳) نزدیک شدن اصلی‌ترین ماهیچه در تنفس طبیعی به بخش آغاز کننده گوارش مکانیکی به طور

حتم - همانند - بلاfaciale تغییر رنگ رخ می‌دهد.

(۴) عبور هوایی که در جهت حرکات ضربانی مژک‌های بالاترین مخاط تنفسی جابه‌جا می‌شود - برخلاف - حباب‌های هوا قابل مشاهده هستند.

۴۴- چند مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در ارتباط با هر نوع مولکول زیستی که در غشای یک یاخته جانوری دیده شده و در صفرانیز حضور دارد، می‌توان گفت که ...»

الف) همه عناصر تشکیل‌دهنده یون قلیایی موجود در صفراء را در ساختار خود دارد.

ب) با بزرگ‌ترین مولکول‌های موجود در ساختار غشای یاخته در تماس نیست.

ج) به وسیله شبکه گسترهای از لوله‌ها و کیسه‌ها در یاخته ساخته می‌شود.

د) می‌تواند در بخشی از ساختار خود اینجا داشته باشد.

۱) ۱

۲) ۲

۳) ۳

۴) ۴

۴۵- کدام گزینه در رابطه با بخشی از لوله گوارش انسان درست است که شبکه عصبی روده‌ای در دیواره آن آغاز می‌شود؟

(۱) ماده مخاطی مترشحه توسط غدهای آن به کمک نوعی حرکت ایجاد شده توسط یک حلقه انقباضی، غذای درون آن را به آسانی به حرکت در می‌آورد.

(۲) در صورت کاهش انقباض بندارهای که در سمت چپ بدن قرار گرفته است، درونی‌ترین لایه ساختار آن بلاfaciale تخریب می‌شود.

(۳) بنداره نزدیک به دیافراگم، فقط موجب انتقال مواد غذایی از این بخش به بخش حجمی‌تر در لوله گوارش می‌شود.

(۴) با داشتن یاخته‌های ماهیچه‌ای متفاوت در ابتدا و انتهای خود، فاقد چین خورده‌گی در سطح داخلی خود می‌باشد.

بیانیه

آموزش

صفحه: ۹

اختصاصی پایه دهم تجربی

بروژه تابستان - آزمون ۶ مهر ۱۴۰۳ - بخش انتخابی

۴۶- در یک فرد سالم، حین انجام فرایند(های) تنفسی که ... ممکن نیست، ...

۱) نوعی ماهیچه تنفسی مستقر در خارج از ناحیه قفسه سینه منقبض می شود - حجم هوای باقیمانده از شش ها خارج شود.

۲) همراه با یک بازدم عادی پس از یک دم عادی صورت می گیرد - ماهیچه های بین دنده ای داخلی در حال استراحت باشند.

۳) فاصله جناغ از ستون مهره ها افزایش می باید - حجمی از هوا معادل ۲۵۰۰ سی سی در شش ها مشاهده شود.

۴) باعث خالی شدن شش ها از هوا می شود - انعکاسی که در افراد سیگاری به صورت مکرر رخ می دهد، اتفاق بیفتد.

۴۷- کدام مورد، در ارتباط با دستگاه تنفس در پرندگان نادرست است؟

۱) محل دو شاخه شدن نای همانند شش ها عقب تر از کوچک ترین کیسه های هوادار قرار دارد.

۲) بزرگ ترین کیسه های هوادار همانند شش ها، عقب تر از ابتدای نای قرار دارند.

۳) بعضی از کیسه های هوادار عقبی، ابعاد بزرگتری نسبت به شش ها ندارند.

۴) عقبی ترین کیسه های هوادار، ابعاد بزرگتری نسبت به جلویی ترین کیسه های هوادار دارند.

۴۸- نوعی پلی ساکارید منبع ذخیره گلوبول در جانوران است. کدام گزینه در ارتباط با این پلی ساکارید نادرست می باشد؟

۱) تمام واحدهای ساختاری قند جوانه گندم، در ساختار آن قابل مشاهده است.

۲) انرژی تولید شده از یک گرم آن، حدوداً نصف انرژی تولیدی از یک گرم کلستروول است.

۳) از سه عنصر کربن، اکسیژن و هیدروژن ساخته شده است.

۴) در جانوران و قارچ ها ساخته می شود.

۴۹- کدام گزینه در ارتباط با هر قسمی از بخش مبادله ای دستگاه تنفسی انسانی سالم که حبابک در آن مشاهده می شود، درست است؟

۱) با ایجاد ساختاری کیسه ای شکل در انتهای مجرای تنفسی، به تبادل گازهای تنفسی با خون می پردازد.

۲) به منظور تبادل گازها با خون، قابلیت مرطوب کردن هوا را دارد.

۳) موجب تنظیم مقدار هوای ورودی یا خروجی در دستگاه تنفسی می شود.

۴) دیواره آن از دو نوع یاخته با ظاهرهای متفاوت ساخته شده است.

۵۰- چند مورد در ارتباط با «قولرباغه ای که تمامی ویژگی های حیات را دارد» صحیح است؟

الف) ورود اکسیژن به خون بدون استفاده از هوای درون شش ها

ب) عدم همکاری دستگاه گردش مواد و دستگاه تنفس

ج) حضور شبکه گستردۀ مویرگی در زیر سطح پوست

۳۰ دقیقه

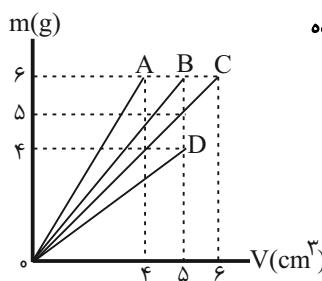
فیزیک دهم

فیزیک و اندازه‌گیری + ویژگی‌های فیزیکی مواد
فصل ۱۰ قاعده ۲ تا پایان فشار در شکلهای
صفنهای ۱ تا ۱۰

- ۵۱- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با مدل‌سازی پدیده‌های فیزیکی به درستی بیان شده است؟
- (الف) در مدل‌سازی پرتاپ موشک به فضا، می‌توان تغییرات شتاب گرانشی را نادیده گرفت.
- (ب) در مدل‌سازی توقف دوچرخه در حال حرکت، اثر اصطکاک بین لاستیک دوچرخه و سطح زمین را نادیده می‌گیریم.

- (ج) در مدل‌سازی تصویربرداری از یک جسم، پرتوهای فروودی خورشید را موازی در نظر می‌گیریم.
- (د) در مدل‌سازی حرکت توپ در هوا، از کمیت نردهای مقاومت هوا صرف‌نظر می‌کنیم.

۱) صفر ۲) ۱۲ ۳) ۲۳ ۴) ۳

۵۲- با توجه به نمودار تغییرات جرم بر حسب حجم برای چهار ماده A، B، C و D در شکل زیر، کدام ماده

کمترین چگالی را دارد؟ (دما ثابت است).

- A) ۱
B) ۲
C) ۳
D) ۴

- ۵۳- برای محاسبه چگالی یک کره توپر به قطر ۲cm، جرم آن را به کمک یک ترازو چند بار اندازه گرفته‌ایم. با توجه به جدول اندازه‌گیری‌ها در شکل زیر، چگالی این کره چند گرم بر سانتی‌متر مکعب می‌باشد؟ ($\pi = ۳$)

شماره آزمایش	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
جرم (گرم)	۱۲۸	۱۲۷/۵	۱۴۵	۱۲۸/۵	۱۱۰	۱۲۷	۱۲۹	۱۰۵

۶۴) ۴ ۳۲) ۳ ۱۲۸) ۲ ۳۰/۸) ۱

- ۵۴- در یک ظرف، مقداری آب و بخ در حال تعادل موجود است. با ذوب تمام بخ، حجم مخلوط 10cm^3 کاهش می‌یابد. جرم بخ اولیه درون

$$\text{ظرف چند گرم بوده است؟ } (\rho_{\text{آب}} = ۱۰۰۰ \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \text{ و } \rho_{\text{بخ}} = ۹۰۰ \frac{\text{kg}}{\text{m}^3})$$

۱۰۰) ۴ ۹۰) ۳ ۵۰) ۲ ۴۵) ۱

- ۵۵- سه مایع با چگالی‌های ۴، ۶ و ۱۱ گرم بر سانتی‌متر مکعب را با حجم‌های مساوی با یکدیگر ترکیب می‌کنیم. چگالی مخلوط نهایی چند کیلوگرم بر متر مکعب می‌شود؟ (از تغییر حجم مخلوط صرف‌نظر گردد).

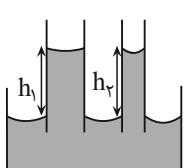
۷۰۰۰) ۴ ۷) ۳ ۹) ۲ ۹۰۰۰) ۱

- ۵۶- چند مورد از گزاره‌های زیر صحیح نمی‌باشد؟

- (الف) علت پخش جوهر در آب، برخورد ذرات جوهر با یکدیگر است.
- (ب) نیروهای بین مولکولی با افزایش دما، افزایش می‌یابند.
- (ج) ماده سازنده درون سیاره‌ای پلاسمای است.
- (د) جوهر در آب داغ سریع‌تر از آب سرد پخش می‌شود.

۴) ۴ ۳) ۳ ۲) ۲ ۱) ۱

- ۵۷- در شکل‌های مقابل، لوله‌های ممکن با قطرهای متفاوت داخل دو مایع قرار گرفته‌اند. کدام گزینه صحیح است؟

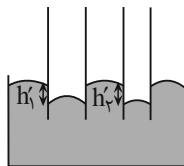

$$h_1 > h_2 \text{ و } h'_1 < h'_2 \quad (۱)$$

$$h_1 < h_2 \text{ و } h'_1 < h'_2 \quad (۲)$$

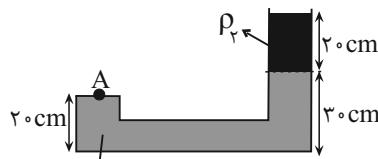
$$h_1 > h_2 \text{ و } h'_1 > h'_2 \quad (۳)$$

$$h_1 < h_2 \text{ و } h'_1 > h'_2 \quad (۴)$$

-۵۸- مطابق شکل زیر، دو مایع مخلوطنشدنی با چگالی‌های $\rho_1 = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ و $\rho_2 = 13 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ در داخل ظرف در حال تعادل قرار دارند. اگر فشار ناشی از مایع‌ها در نقطه A برابر با 220 Pa باشد، فشار کل وارد بر کف ظرف چند کیلوپاسکال است؟ ($\text{g} = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

$$(P_0 = 76 \text{ cmHg}) \quad (4/5 \text{ cm}^2)$$

(۱) ۴/۲

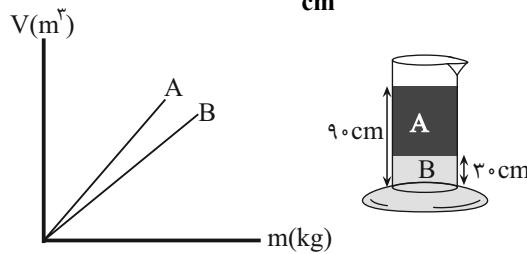
(۲) ۱۰۴/۲

(۳) ۷/۵۶

(۴) ۱۰۷/۵۶

-۵۹- شکل زیر، نمودار تغییرات حجم بر حسب جرم دو مایع مخلوطنشدنی A و B را که درون یک استوانه مدرج با سطح مقطع $4/5 \text{ cm}^2$

ریخته شده‌اند، نشان می‌دهد. اگر شیب خط A، $\frac{3}{9}$ برابر شیب خط B باشد و چگالی مایع B باشد، فشار ناشی از مایع‌ها در کف

$$\text{ظرف چند کیلوپاسکال است؟} \quad (g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

(۱) ۷۲

(۲) ۶۳

(۳) ۵۴

(۴) ۴

(۴) اطلاعات مسئله کافی نیست.

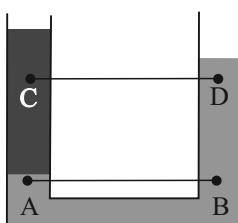
-۶۰- با توجه به شکل مقابل، کدام گزینه صحیح است؟

$$P_A = P_B, P_C = P_D \quad (۱)$$

$$P_A > P_B, P_C > P_D \quad (۲)$$

$$P_A = P_B, P_C > P_D \quad (۳)$$

$$P_A = P_B, P_C < P_D \quad (۴)$$

فیزیک دهم - آشنا

-۶۱- اتومبیلی با تندی $1/8 \text{ km/min}$ که معادل با 60 گرده دریایی است، در حال حرکت است. هر گرده دریایی معادل با چند اینچ بر ثانیه است؟

$$(1 \text{ inch} = 2/5 \text{ cm})$$

(۱) ۲۰ (۴)

(۲) ۳۰ (۳)

(۳) ۶۰۰ (۲)

(۴) ۱۲۰۰ (۱)

-۶۲- کدام گزینه بر حسب نمادگذاری علمی صحیح نوشته شده است؟

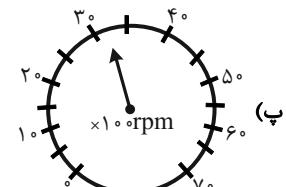
$$13/252 \times 10^{-4} = 0/13252 \times 10^{-2} \quad (۱)$$

$$0/000084 \times 10^3 = 84 \times 10^{-4} \quad (۱)$$

$$248/0.02 \times 10^3 = 2/48002 \times 10^6 \quad (۴)$$

$$0/0005104 \times 10^{-3} = 5/104 \times 10^{-7} \quad (۳)$$

-۶۳- دقت اندازه‌گیری ابزارهای زیر به ترتیب الف، ب، پ و ت از راست به چپ کدام است؟

$$1^\circ \text{C}, 5 \text{ rpm}, 0/1 \text{ A}, 1 \text{ cm} \quad (۲)$$

$$10^\circ \text{C}, 50 \text{ rpm}, 1 \text{ A}, 0/2 \text{ cm} \quad (۴)$$

$$1^\circ \text{C}, 100 \text{ rpm}, 1 \text{ A}, 1 \text{ cm} \quad (۱)$$

$$1^\circ \text{C}, 50 \text{ rpm}, 0/1 \text{ A}, 0/2 \text{ cm} \quad (۳)$$

۶۴- گلوله‌ای توپر به چگالی 6400 kg/m^3 را به آرامی وارد ظرف پر از آب می‌کنیم. اگر ۵۰ گرم از آب ظرف بیرون بریزد، جرم گلوله چند گرم است؟ ($\rho_{\text{آب}} = 1 \text{ g/cm}^3$)

۵۴۰ (۴)

۴۸۰ (۳)

۳۶۰ (۲)

۳۲۰ (۱)

۶۵- ظرفی به طور کامل از مایعی با چگالی 4 g/cm^3 پر شده است. اگر کره‌ای فلزی به جرم 100 g و چگالی 8 g/cm^3 را که درون آن حفره‌ای وجود دارد، به آرامی و به طور کامل درون مایع قرار دهیم، 6 g از مایع بیرون می‌ریزد. حجم حفره درون کره چند سانتی‌متر مکعب است؟

۳ (۴)

۲/۵ (۳)

۲ (۲)

۱/۵ (۱)

۶۶- دلیل تشکیل حباب‌های آب و صابون ..... و علت کروی شدن حباب‌ها آن است که در بین تمام شکل‌های هندسی، کره تنها شکلی است که به ازای حجمی معین، نسبت به هر شکل هندسی دیگری، ..... مساحت سطح را دارد.

۲) کوتاه‌برد بودن نیروهای بین مولکولی - بزرگترین

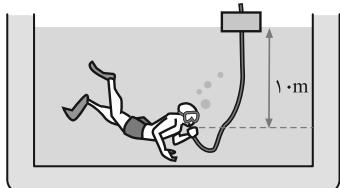
۱) کشش سطحی - کوچکترین

۳) کوتاه‌برد بودن نیروهای بین مولکولی - کوچکترین

۴) کشش سطحی - بزرگترین

۶۷- مطابق شکل زیر، غواصی در عمق 10 m از سطح آب در حال شنا است. او توسط لوله‌ای که به هوای آزاد متصل است، نفس می‌کشد.

فشار خارجی وارد بر قفسه سینه غواص چند برابر فشار هوای درون ریه است؟ ($P_0 = 10^5 \text{ Pa}$, $\rho_{\text{آب}} = 1000 \text{ kg/m}^3$, $g = 10 \text{ N/kg}$)

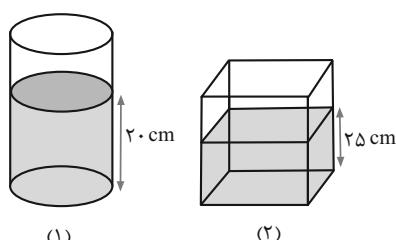
۱ (۱)

۱/۱ (۲)

۲ (۳)

۱۰ (۴)

۶۸- در شکل زیر، مساحت کف استوانه 300 cm^2 و مساحت کف مکعب مستطیل 150 cm^2 است و تا ارتفاع‌های نشان داده شده در آن‌ها مایع هم‌جنس ریخته شده است. فشار حاصل از مایع در کف استوانه P_1 و در کف مکعب مستطیل P_2 و نیروی وارد از طرف مایع بر کف استوانه را F_1 و نیروی وارد از طرف مایع بر کف مکعب مستطیل را F_2 در نظر بگیرید. کدام گزینه صحیح است؟

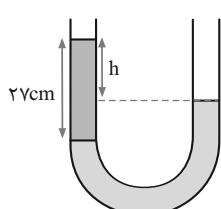
$$F_1 = \frac{4}{5} F_2 \quad (1)$$

$$F_1 = \frac{4}{5} F_2 \quad P_1 = \frac{2}{5} P_2 \quad (2)$$

$$F_1 = \frac{8}{5} F_2 \quad P_1 = \frac{4}{5} P_2 \quad (3)$$

$$F_1 = \frac{8}{5} F_2 \quad P_1 = \frac{2}{5} P_2 \quad (4)$$

۶۹- مطابق شکل زیر، درون لوله U شکلی آب و جیوه به حالت تعادل قرار دارند. h چند سانتی‌متر است؟

$$(P_0 + \rho_{\text{آب}}gh) = P_0 + \rho_{\text{جيوه}}g(27-h) \quad (13/5 \text{ g/cm}^3)$$

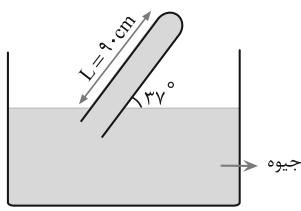
۶ (۲)

۲ (۱)

۲۱ (۴)

۲۵ (۳)

۷۰- اگر فشار هوا برابر 75 cmHg باشد، فشاری که از طرف جیوه به انتهای بسته لوله شکل زیر وارد می‌شود، چند میلی‌متر جیوه است؟

$$(\sin 37^\circ = 0.6) \quad (1)$$

۳ (۲)

۲۱ (۳)

۲۱۰ (۳)

۲۰ (۴)

۲۰ دقیقه

شیمی دهم

کیهان (زادگاه عناصر)

فصل ۱

مشهدهای ۱ تا ۱۶

۷۱- همه گزینه‌های زیر نادرست هستند؛ به جز:

- (۱) فراوان‌ترین عنصر سازنده سیاره مشتری، سبک‌ترین عنصر جدول دوره‌ای عناصر می‌باشد و دارای جرم مولی $1/\text{amu}$ است.

(۲) آخرین تصویری که وویجر ۱ پس از خروج از سامانه خورشیدی از زمین گرفت، از فاصله ۷ میلیارد کیلومتری بود.

(۳) خورشید نزدیک‌ترین ستاره به زمین است و انرژی خیره‌کننده خورشید به دلیل تبدیل هلیم به هیدروژن است.

(۴) در روند تشکیل عناصرها، عناصر سازنده زمین به طور معمول دیرتر از عناصر سازنده مشتری تشکیل شده‌اند.

۷۲- اگر اختلاف شمار الکترون‌ها و نوترون‌ها در یون $^{75}_{\text{M}} \text{X}^{+3}$ برابر اختلاف شمار الکترون‌ها و نوترون‌های یون $^{73}_{\text{M}} \text{X}^{-3}$ باشد، تفاوت عدد

اتمی این دو عنصر کدام است؟

- (۱) ۵
(۲) ۶
(۳) ۷
(۴) ۸

۷۳- همه عبارت‌های زیر نادرست هستند؛ به جز: $(C = 12, O = 16 : g \cdot mol^{-1})$

(۱) در جدول دوره‌ای عناصر، در هر دوره عناصر از چپ به راست به ترتیب افزایش جرم اتمی سازمان‌دهی شده‌اند.

(۲) جرم اتمی میانگین هیدروژن برابر با میانگین جرم‌های پروتون و نوترون است.

(۳) ایزوتوپ کلر-۳۷ همانند ایزوتوپ لیتیم-۷، دارای فراوانی بیشتری نسبت به دیگر ایزوتوپ‌های عنصر خود هستند.

(۴) تعداد اتم‌های کربن در ۲۲ گرم کربن دی‌اکسید، برابر تعداد اتم‌های کربن در ۵۶ گرم کربن مونوکسید است.

۷۴- عنصر X دارای ایزوتوپ‌های X^{48} , X^{50} و X^{54} است. اگر فراوانی ایزوتوپ با جرم متوسط، نصف فراوانی سنگین‌ترین ایزوتوپ و برابر با

فراوانی سبک‌ترین ایزوتوپ باشد، جرم اتمی میانگین X چند amu است؟

- (۱) ۱
(۲) ۵۲/۷
(۳) ۵۲/۳
(۴) ۵۱/۵

۷۵- چند عبارت درست است؟

• نور خورشید، شامل هفت طول موج با رنگ‌های متفاوت است.

• طول موج ریزموچها نسبت به طول موج پرتوهای فروسرخ کمتر است.

• شعله آبی نسبت به شعله سرخ، دمای بیشتر و طول موج کوتاه‌تری دارد.

• رنگ شعله لیتیم کلرید، با رنگ شعله لیتیم نیترات متفاوت است.

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

۷۶- چند مورد از عبارت‌های زیر، درست است؟

• اختلاف طول موج نوار رنگی قرمز با نزدیک‌ترین نوار رنگی به آن در طیف نشری خطی اتم هیدروژن از تفاوت طول موج سایر نوارهای متواالی بیشتر است.

• انرژی لازم برای انتقال الکترون در اتم هیدروژن از $n=3$ به $n=4$ با انرژی نور نشود در انتقال الکترون در اتم هیدروژن از $n=4$ به $n=3$ برابر است.

• تعداد نوار رنگی در طیف نشری خطی عناصر، منحصر به فرد است.

• طیف نشری خطی اتم هیدروژن، فقط در گستره مرئی امواج الکترومغناطیس است.

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۴
(۴) ۲

۷۷- در آرایش الکترونی اتم چند عنصر جدول دوره‌ای، زیرلایه‌های دارای عدد کواتسومی فرعی $I=1$ دارای ۱۲ الکترون هستند؟

- (۱) ۱۲
(۲) ۱۳
(۳) ۸
(۴) ۹

۷۸- کدام گزینه درباره دو مین عنصری که در جدول تناوبی زیرلایه $I=2$ آن به طور کامل از الکترون پر می‌شود، نادرست است؟

(۱) نماد شیمیایی آن دو حرفی است.

(۲) نسبت تعداد الکترون‌های $I=1$ به $I=2$ آن برابر $1/2$ است.(۳) مجموع $n+I$ الکترون‌های ظرفیتی آن برابر ۵۸ است.

(۴) در آرایش الکترونی آن ۸ زیرلایه از الکترون اشغال شده است.

۷۹- اگر اتم X با از دست دادن دو الکترون و اتم Y با گرفتن ۳ الکترون به آرایش پایدار گاز نجیب آرگون برستد، چند مورد از عبارت‌های زیر درباره آن‌ها درست است؟

• فرمول شیمیایی ترکیب یونی حاصل از آن‌ها X_2Y_3 است.

• در آرایش الکترونی یون پایدار X^- ، ۴ زیرلایه اشغال شده با $=1$ وجود دارد.

• در آرایش الکترونی یون پایدار Y^- ، ۱۲ الکترون در زیر لایه‌هایی با $=1$ وجود دارد.

• اتم X در دسته ۸ و اتم Y در دسته p جدول تناوبی قرار دارد.

۱) ۴

۴) ۳

۳) ۲

۲) ۱

۸۰- با توجه به اینکه آرایش الکترونی یون‌های A^{2+} و B^{-3} با آرایش الکترونی گاز نجیب دوره دوم یکسان می‌باشد، کدام گزینه درست است؟
نماد عناصر فرضی هستند.

(۱) عناصرهای A و B در یک دوره از جدول تناوبی قرار دارند.

(۲) در ترکیب حاصل از اتم‌های A و B نسبت شمار یون‌های A^{+2} به B^{-3} برابر ۲ به ۳ است.

(۳) شمار الکترون‌های با $=2$ در آرایش الکترونی اتم A بیشتر از یون پایدار B است.

(۴) اتم B می‌تواند با سه اتم هیدروژن پیوند اشتراکی تشکیل دهد.

شیمی دهم - آشنا

۸۱- با توجه به نمودار زیر که نحوه تشکیل عناصر سنگین و سحابی را نشان می‌دهد، موارد الف، ب و پ به ترتیب از راست به چپ در کدام گزینه به درستی تکمیل شده‌اند؟

عناصر سنگین $\xrightarrow{\text{(الف)}}$ عناصر سبک (I)

سحابی $\xrightarrow{\text{(ب)}}$ عنصر هیدروژن و عنصر (ب) (II)

(۱) واکنش‌های شیمیایی - هلیم - سرد و متراکم شدن

(۲) واکنش‌های هسته‌ای در دمای بسیار بالا - هلیم - سرد و متراکم شدن

(۳) واکنش‌های هسته‌ای در دمای بسیار بالا - کربن - افزایش دما

(۴) واکنش‌های شیمیایی - کربن - افزایش دما

۸۲- اورانیم ..... فلز پرتوزا است که دانشمندان هسته‌ای ایران با تلاش بسیار موفق شدند فراوانی ایزوتوپ ..... آن را که در مخلوط طبیعی این عنصر از ۷۰ درصد ..... است، با فرایند غنی‌سازی در مخلوط ایزوتوپ‌های این عنصر ..... دهند.

(۱) شناخته شده‌ترین - U_{235} - کمتر - افزایش

(۲) شناخته شده‌ترین - U_{238} - بیشتر - کاهش

(۳) اولین - U_{235} - بیشتر - کاهش

۸۳- عنصری فرضی دارای سه ایزوتوپ با اعداد جرمی ۲۴، ۲۵ و ۲۶ می‌باشد. اگر درصد فراوانی سبک‌ترین ایزوتوپ این عنصر دو برابر درصد فراوانی سنگین‌ترین ایزوتوپ آن باشد و ایزوتوپ دیگر ۲۵٪ فراوانی داشته باشد، جرم اتمی میانگین این عنصر بر حسب amu کدام است؟ (عدد جرمی برابر جرم اتمی فرض شود).

۱) ۲۴/۵۰

۲) ۲۴/۷۵

۳) ۲۴/۲۵

۴) ۲۵/۲۵

۸۴- در جدول زیر اطلاعات مربوط به ۴ نوع رنگ متفاوت داده شده است. با توجه به آن، در کدام گزینه ترتیب طول موج نورهای رنگی جدول، به درستی مقایسه شده‌است؟

A	رنگ شعله سدیم کلرید
B	رنگ تابلوهای تبلیغاتی دارای لامپ نئون
C	رنگ شعله مس (II) سولفات
D	رنگ نور مرئی با بیشترین انحراف در رنگ‌های رنگین کمان

B > C > A > D (۳)

B > A > C > D (۱)

D > A > C > B (۴)

D > C > A > B (۳)

۸۵- پاسخ درست به پرسش‌های زیر، به ترتیب از راست به چپ در کدام گزینه آمده است؟

(الف) در گستره مرئی طیف نشری خطی عنصر هیدروژن، وجود چند خط تایید شده است؟

(ب) مدل بور برای توجیه طیف نشری خطی چه عنصر یا عنصرهایی مناسب بود؟

(پ) مناسب‌ترین شیوه از دست دادن انرژی برای یک الکترون چیست؟

(۱) پنج - فقط عنصر هیدروژن - نشر نور
 (۲) چهار - فقط عنصر هیدروژن - آزادسازی گرما

(۳) چهار - فقط عنصر هیدروژن - نشر نور
 (۴) چهار - همه عناصر - آزادسازی گرما

۸۶- چهارمین نوع زیرلایه الکترونی، دارای نماد ... است و حداقل گنجایش الکترونی این نوع زیر لایه، برابر با ... الکترون است. این نوع زیر لایه را می‌توان با نماد ... نمایش داد.

(۱) $4f - 14 - f$
 (۲) $4f - 14 - f$

(۳) $3d - 10 - d$
 (۴) $2d - 10 - d$

۸۷- کدام ردیف‌های جدول زیر درست‌اند؟

ردیف	سوال	پاسخ
آ	عدد اتمی نخستین عنصری که در لایه الکترونی سوم اتم خود ۱۳ الکترون دارد، چند است؟	۲۵
ب	نسبت تعداد الکترون‌های با $n=1$ به تعداد الکترون‌های با $n=2$ در اتم عنصری که در خانه ۲۹ جدول تناوبی جای دارد، چند است؟	۰/۷
پ	در آرایش الکترونی اتم چند عنصر از دوره چهارم جدول تناوبی، ۸ الکترون با $n=1$ وجود دارد؟	۱۵
ت	در کاتیون M^{3+} ، تعداد الکترون‌های با $n=2$ چند برابر تعداد الکترون‌های با عدددهای کوانتموی $n=1$ و $n=3$ است؟	۵

(۱) (آ)، (ب) و (ت)
 (۲) (ب)، (پ)، (ت)

(۳) همه ردیفها

(۱) (آ)، (ب) و (ت)

(۲) فقط (پ)

۸۸- اگر در هر واحد از ترکیب‌های شیمیایی زیر، تعداد کاتیون‌ها را با C و تعداد آنیون‌ها را با α نشان دهیم، به ترتیب بیشترین و کمترین مقدار

$$\frac{\alpha}{C} \text{ برای کدام مواد زیر است؟}$$

(آلومنیم سولفید، منیزیم فسفید، کلسیم نیترید، پتاسیم برمید، لیتیم اکسید)

(۱) آلومنیم سولفید، پتاسیم برمید
 (۲) منیزیم فسفید، لیتیم اکسید

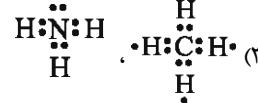
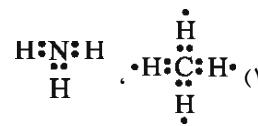
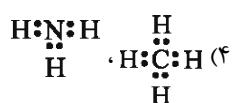
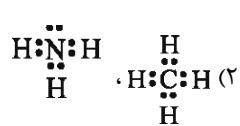
(۳) کلسیم نیترید، منیزیم فسفید
 (۴) آلومنیم سولفید، لیتیم اکسید

(۱) آلومنیم سولفید، پتاسیم برمید

(۲) کلسیم نیترید، منیزیم فسفید

۸۹- کدام گزینه به ترتیب از راست به چپ آرایش الکترون - نقطه‌ای متان و آمونیاک را به درستی نمایش می‌دهد؟

۹۰- مخلوطی از گازهای آمونیاک (NH_3) و متان (CH_4) به جرم 20g دارای ۴ گرم هیدروژن است. در این مخلوط چند اتم کربن وجود دارد؟ ($\text{C}=12, \text{N}=14, \text{H}=1:\text{g.mol}^{-1}$)

(۱) $4 / 816 \times 10^{23}$
 (۲) $3 / 612 \times 10^{23}$

(۱) $4 / 816 \times 10^{23}$

(۳) $2 / 408 \times 10^{23}$
 (۴) $1 / 204 \times 10^{23}$

(۳) $2 / 408 \times 10^{23}$

۱۵ دقیقه

مجموعه، الگو و دنباله /
متلثات / توان های گویا و
عبارت های جبری
فصل ۱، ۲ و فصل ۳
صفحه های ۱ تا ۶۸

ریاضی دهم

- ۹۱- اگر دو مجموعه $\{f\}$ و $\{(x,y) \mid m-3, n+1\}$ با هم برابر باشند، حاصل $y - x$ کدام است؟
- (۱) ۴
(۲) ۵
(۳) ۷
(۴) ۸

- ۹۲- اگر a, b و c به ترتیب از راست به چپ جملات متوالی و نابرابر یک دنباله هندسی و $a, 2b, 4c$ به ترتیب از راست به چپ جملات

$$\text{متوالی یک دنباله حسابی باشند، حاصل عبارت } \sqrt{\frac{b^4}{a^3 c}} \text{ کدام است؟}$$

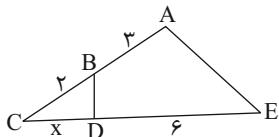
(۱) $\frac{1}{4}$
(۲) $\frac{1}{2}$
(۳) $\frac{1}{\sqrt{2}}$
(۴) $\frac{1}{2}$

- ۹۳- برای دو مجموعه A و B ، تعداد اعضایی که در هر دو مجموعه هستند و تعداد اعضای A و تعداد اعضایی که حداقل در یکی از دو مجموعه A یا B حضور دارند، تشکیل دنباله هندسی صعودی می دهند. اگر تعداد اعضایی که دقیقاً به یکی از دو مجموعه تعلق دارند، ۸

برابر تعداد اعضایی باشد که در هر دو مجموعه هستند، حاصل $\frac{n(A)}{n(B)}$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{3}$
(۲) $\frac{3}{7}$
(۳) $\frac{3}{2}$
(۴) $\frac{1}{3}$

- ۹۴- با توجه به شکل زیر، اگر مساحت چهارضلعی $ABDE = 5$ برابر مساحت مثلث BCD باشد، $7x$ کدام است؟

- (۱) ۱
(۲) ۲۵
(۳) ۳۵
(۴) ۳۰

- ۹۵- اگر $90^\circ < \alpha < 180^\circ$ باشد، حاصل $\sqrt{1 + 2\sin^2 \alpha(1 - \sin^2 \alpha)}$ کدام است؟

(۱) $\sin \alpha + \cos \alpha$
(۲) $\sin \alpha - \cos \alpha$
(۳) $-(\sin \alpha + \cos \alpha)$
(۴) $\cos \alpha - \sin \alpha$

- ۹۶- در صورتی که داشته باشیم $\cos \theta = \frac{2m-1}{3\sqrt{3}}$ و $30^\circ < \theta < 150^\circ$ باشد، مجموعه مقادیر m شامل چند عدد صحیح می باشد؟

(۱) ۱۰
(۲) ۱۲
(۳) ۱۳
(۴) ۱۵

- ۹۷- معادله خطی با شیب مثبت که با جهت مثبت محور x ها زاویه 60° درجه بسازد و عرض از مبدأ آن ۳ باشد، کدام گزینه است؟

(۱) $y + \sqrt{3}x = 3$
(۲) $y - \sqrt{3}x = 3$
(۳) $\sqrt{3}y - x = 3$
(۴) $y - \frac{\sqrt{3}}{3}x = 3$

- ۹۸- اگر $2\sqrt[3]{x^2 - 4} - \sqrt[3]{x+2} - \sqrt[3]{x-2} = 2$ باشد، حاصل $\sqrt[3]{x^2 - 4}$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{3}$
(۲) $\frac{2}{3}$
(۳) $-\frac{2}{3}$
(۴) $\frac{1}{2}$

- ۹۹- ساده شده عبارت $\sqrt[3]{\frac{\sqrt{3}-1}{28-16\sqrt{3}}}$ به کدام صورت است؟

(۱) $\frac{1}{2}(1+\sqrt{3})$
(۲) $-\frac{1}{2}(1+\sqrt{3})$
(۳) $1+\sqrt{3}$
(۴) $-(1+\sqrt{3})$

- ۱۰۰- اگر $\sqrt{x+2} - \sqrt{x-3} = 2$ باشد، مقدار $\sqrt{x+2} + \sqrt{x-3}$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{20}$
(۲) $\frac{1}{4}$
(۳) ۵
(۴) $\frac{1}{4}$

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دورة دوم)

۶ مهر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	همایش اینترنتی ایران
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
طراحان	حمید اصفهانی، سپهر حسن خان پور، کیارش صانعی، نیلوفر امینی، عرشیا مرزبان، فاطمه راسخ، نیما امینی، هادی زمانیان، فرزاد شیرمحمدی، مریم عظیم پور، حمید گنجی
حروف چینی و صفحه آرایی	مصطفی روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

۳۰ دقیقه

استعداد تحلیلی

* بر اساس متن زیر از کتاب «فرانک بلت» از «انتشارات فاطمی» به چهار سؤالی که در پی می‌آید پاسخ دهید.

درست در سال ۱۶۴۲ میلادی، همان سالی که «گالیله» - پیرمردی نابینا، درهم‌شکسته و زندانی در چاردیواری خانه‌ی خود - درگذشت، «ایزاک نیوتون» در انگلستان به دنیا آمد؛ شخصی که علم امروز ما مدیون اوست. نیوتون تحصیلات دانشگاهی را در «کیمبریج» آغاز کرد و تا بیست و سه سالگی، تا شیوع طاعون در انگلستان - که به تعطیلی دانشگاه‌ها منجر شد - زیر نظر استادش «ایزاک بارو»، آنجا ماند. وی هجده ماهی را که در آنجا بود، «بهترین بخش زندگی‌ام، برای ابداع» توصیف کرده است. او در این مدت شاخه‌ای را از ریاضیات که امروزه حساب دیفرانسیل و انتگرال می‌نامیم به وجود آورد، قانون جاذبه‌ی گرانشی را کشف کرد و مجموعه‌ای از مشاهدات بنیادی درباره‌ی ماهیت نور انجام داد و آن‌ها را تفسیر کرد. کمی بعد از بازگشت نیوتون به کیمبریج، بارو کرسی استادی را رها کرد و نیوتون بیست و هفت ساله به جای او به استادی منصوب شد.

تأثیر کار نیوتون نه تنها بر علوم قرن‌های هجدهم و نوزدهم، بلکه بر تفکر غربی در حوزه‌ی فعالیت‌های ذهنی چنان گسترده و عمیق است که حتی به دشواری می‌توان در آن مبالغه کرد. نسل‌های متوالی دانشمندان با ترکیب جامع و احاطه‌یاب اثر ماندگار نیوتون، «اصول ریاضی فلسفه‌ی طبیعی»، به عنوان یک نقطه‌ی عطف، ظاهراً همه‌ی پدیده‌های طبیعی را بر حسب یک نظریه‌ی کامل‌اً مکانیکی توضیح دادند و روشن کردند. این فلسفه‌ی جبری را «لاپلاس» در پاسخ به «ناپلئون» که پرسیده بود «خداؤند در کجا این عالم ممکن است قرار بگیرد؟» به‌طور مشخصی بیان کرده است: «من به چنین فرضی نیاز ندارم.»

سه قانون حرکت که نام نیوتون را بر خود دارند، در واقع گزاره‌ها یا احکام بسیار ساده‌ای هستند. ارزش عمیق آن‌ها دقیقاً از این سادگی بنیادی و عمومیتی که در پی دارند، منتج می‌شود. غالباً ارائه‌ی یک نظریه برای توضیح دادن مشاهده‌ای خاص، کار دشواری نیست. ولی اگر هر مشاهده‌ی جدیدی نیازمند یک نظریه‌ی جدید باشد، مطمئناً به سوی دروازه‌های درک طبیعت پیشرفته نصیبمان نمی‌شود. در واقع می‌توان به اجمال گفت ..... همین وحدت جامع است که به کار نیوتون، زیبایی باشکوهی می‌دهد. جای تعجب نیست که بسیاری از دانشمندان قرن نوزدهم احساس غبن می‌کردند، چرا که متقاعد شده بودند که دیگر هیچ چیزی با اهمیت واقعاً بنیادی که به کشف کردنش بیزد، باقی نمانده است.

- ۲۵۱- کدام معنا برای واژه‌ی «غبن» در انتهای متن بهتر است؟

- (۱) شوق و رغبت
- (۲) کبر و نخوت
- (۳) زیان و افسوس
- (۴) عقل و فراست

- ۲۵۲- چهار داده‌ی زیر، از سالشماری درباره‌ی زندگی نیوتون استخراج شده است. کدام مورد طبق متن بالا درست نیست؟

- (۱) ۱۶۶۱: ورود به دانشگاه کیمبریج برای نخستین بار
- (۲) ۱۶۶۴: انجام آزمایش‌هایی درباره‌ی نور و ماهیت آن
- (۳) ۱۶۶۹: شیوع طاعون و ترک دانشگاه
- (۴) انتصاب به جایگاه استادی دانشگاه کیمبریج

- ۲۵۳- در پاسخ لاپلاس به ناپلئون، منظور از «چنین فرضی» دقیقاً چیست؟

- (۱) نبود خداوند
- (۲) لزوم دخالت امور ماوراء الطبیعه در پدیده‌های طبیعت
- (۳) سلب اختیار خداوند در امور طبیعی
- (۴) وجود جهان مادی

- ۲۵۴- جای خالی متن را در بند سوم، کدام گزینه بهتر کامل می‌کند؟

- (۱) اگر نظریه‌ای ابطال پذیر نباشد، علمی نیست و لو به تأیید چند مصدق.
- (۲) کل علم عبارت است از جست‌وجوی وحدت در شباهت‌های پنهان.
- (۳) علم چیزی نیست جز طبقه‌بندی و آن‌چه در طبقه‌بندی نگنجد، علمی نیست.
- (۴) نظریه‌های درست نامحدود است و نظریه‌های کاربردی لزوماً درست نیست.

۲۵۵- متن زیر عمدتاً کدام ویژگی خواجه حافظ شیرازی را نشان می‌دهد؟ متن از کتاب «در طریق ادب» دکتر سعید حمیدیان است.

از میان شاعران نامور تا زمان خواجه و از آنان که آثارشان کامل یا تقریباً کامل به دست ما رسیده، بعد از باباطاهر و خیام و در سنجرش با فردوسی، نظامی، خاقانی، کمال اسماعیل، مولانا و امیرخسرو، حافظ از همگی کمتر سخن سروده است. این را هم همه می‌دانند. یکی از حافظپژوهان با بخش‌کردن شمار کل غزل‌های حافظ بر ماههای عمر مفید شاعری او، نتیجه گرفته که او بهطور میانگین، ماهی یک غزل بیشتر نمی‌گفته و احتمالاً بقیه‌ی ایام ماه را صرف اصلاح و تهذیب همان مقدار موجود می‌کرده است.

- (۱) کاهله
(۲) سهل‌انگاری
(۳) تواضع

۲۵۶- معنا و لحن ابیات زیر عمدتاً ناظر به موضوع کدام بیت است؟

«اگر از خرقه کس درویش بودی / رئیس خرقه پوشان میش بودی

و گر مرد خدا آن عام چرخی است / بلاشک آسیا معروف کرخی است»

- (۱) تو گندم آسیای گردونی / گر یک من و گر هزار خرواری
(۲) سخن عشق تو بی آن که برآید به زبانم / رنگ رخساره خبر می‌دهد از حال نهانم
(۳) دلبر آن نیست که مویی و میانی دارد / بندی خلعت آن باش که آنی دارد
(۴) دانی ملخ چه گفت چو سرما و برف دید: / «تا گرم جست و خیز شدم نوبت شتاست»

۲۵۷- با حروف به هم ریخته کدام یک از گزینه‌های زیر - به همان تعدادی که هست، بدون کاهش و افزایش - نمی‌توان واژه‌ای به معنای خواسته شده ساخت؟

- (۱) ارزگنی: ناچار
(۲) آب ب ت ج ر: آزموده‌ها
(۳) اضمونی: مفهومها

۲۵۸- در یک مجتمع بزرگ آموزشی، وقتی کودکان را به دسته‌های سه‌تایی، چهارتایی و پنج‌تایی تقسیم می‌کنیم، هر بار دو دانش‌آموز باقی می‌مانند که در هیچ دسته جایی ندارند. می‌دانیم تعداد دانش‌آموزان این مجتمع، کمترین عدد چهار رقمی سازگار با شرایط بالاست. اگر این دانش‌آموزان را در دسته‌های هفت‌تایی تقسیم کنیم، چند دانش‌آموز باقی می‌مانند که در هیچ دسته‌ای جایی ندارند؟

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) دانش‌آموزی باقی نمی‌ماند.

۲۵۹- اعداد طبیعی را به ترتیب، به گونه‌ای دسته‌بندی می‌کنیم که تعداد اعداد هر دسته، از دسته قبلی ۵ تا بیشتر باشد. اولین دسته، یک عضو دارد: $\{1\}, \{2, 3, 4, 5, 6, 7\}, \{8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18\}, \dots$

حاصل جمع عدد آخر دسته پنجم و عدد وسط دسته هفتم کدام است؟

- (۱) ۱۵۱
(۲) ۱۵۲
(۳) ۱۵۳
(۴) ۱۵۴

۲۶۰- در الگوی زیر به جای علامت سوال کدام گزینه قرار می‌گیرد؟

۲۵۲ → ۹۰	(۱) ۱۳۰
۳۸۷ → ۱۸۱	(۲) ۱۲۱
۴۲۵ → ۱۱۱	(۳) ۱۳۱
۳۸۶ → ۱۷۰	(۴) ۱۲۲
۱۶۹ → ۱۶۱	
۳۲۸ → ?	

۲۶۱ - دو جدول زیر، فاصله‌های خانه‌ای خانه‌ای دوستانش و فاصله‌های خانه‌ای دوستانش علی را با یکدیگر نشان می‌دهد. علی خودرویی با ۴۰ لیتر بنزین و مصرف ۵ لیتر بر کیلومتر دارد و قصد دارد به منزل دو تن از دوستانش برود. او به چند طریق می‌تواند بدون بنزین زدن چنین کاری کند؟

	حامد	رضا	آرش	امیر	نیما
حامد	۰	۲۵	۴۰	۳۲	۶۰
رضا	۲۵	۰	۴۰	۲۰	۳۸
آرش	۴۰	۴۰	۰	۶۰	۳۵
امیر	۳۲	۲۰	۶۰	۰	۹۰
نیما	۶۰	۳۸	۳۵	۹۰	۰

فاصله‌های خانه‌ای خانه‌ای دوستان علی با یکدیگر (km)

دقّت کنید لزومی ندارد فاصله‌ها در دنیای طبیعی، منطقی باشند.

	حامد	رضا	آرش	امیر	نیما
	۵۰	۴۲	۳۰	۳۶	۲۵

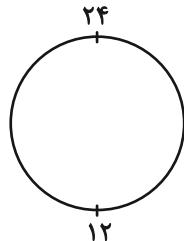
فاصله‌های خانه‌ای خانه‌ای دوستانش (km)

۱۰) ۱

۱۱) ۲

۱۲) ۳

۲۶۲ - ساعتی عقربه‌ای داریم که به جای ۱۲ ساعت، هر ۲۴ ساعت را روی آن نوشته‌اند. زاویه بین عقربه‌های ساعت‌شمار و دقیقه‌شمار این ساعت در ساعت

۲۶۲) چند درجه است؟ دیگر ویژگی‌های ساعت با ساعت‌های معمولی تفاوتی ندارد.

۱۲) ۲

۶) ۱

۲۴) ۴

۱۸) ۳

۲۶۳ - دقیقاً پنج نقطه داریم که به هر یک، دقیقاً ۲، ۲، ۳، ۳ و ۴ پاره خط وصل شده است. حداقل تعداد پاره خط‌های رسم شده کدام است؟

۷) ۳

۵) ۱

۱۳) ۴

۱۱) ۳

* حسن، حسین، محسن، رضا، منظر، آذر، اعظم و زری، چهار پسر و چهار دختر یک خانواده‌اند. در این خانواده، بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین فرزند

خانواده هر دو پسرند و اگر فرزندان بر اساس سن در کنار یکدیگر قرار بگیرند، هیچ دو پسری کنار هم نخواهند ایستاد. بر این اساس به دو سؤال

بعدی پاسخ دهید. داده‌ها و پاسخ‌های دو سؤال از هم متمایز است.

۲۶۴) اگر آذر فرزند سوم خانواده باشد ...

۱) منظر قطعاً فرزند پنجم خانواده است.

۲) منظر قطعاً فرزند پنجم خانواده نیست.

۳) محسن قطعاً فرزند پنجم خانواده است.

۴) محسن قطعاً فرزند پنجم خانواده نیست.

۲۶۵ - شخصی بدون داشتن اطلاعاتی خارج از آن‌چه در بالا گفته شد، حدس زده است که زری فرزند دوم و اعظم فرزند ششم خانواده است. طبق دانش

ریاضی، احتمال درست بودن حدس این شخص کدام است؟

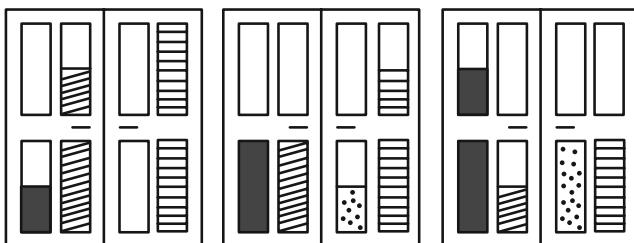
$$\frac{1}{8} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{4} \quad (۱)$$

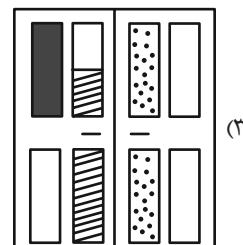
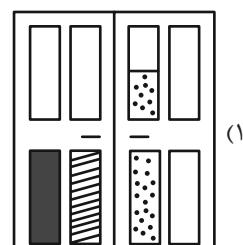
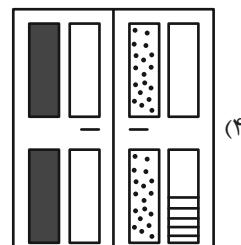
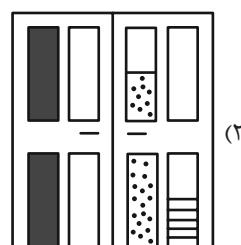
$$\frac{1}{64} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{36} \quad (۳)$$

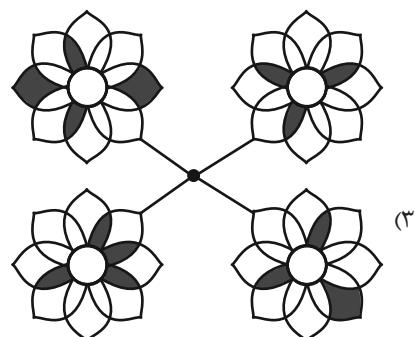
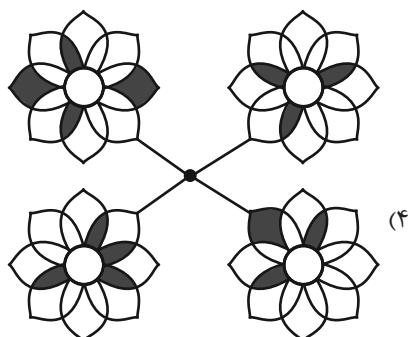
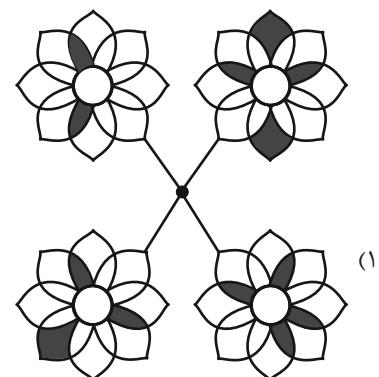
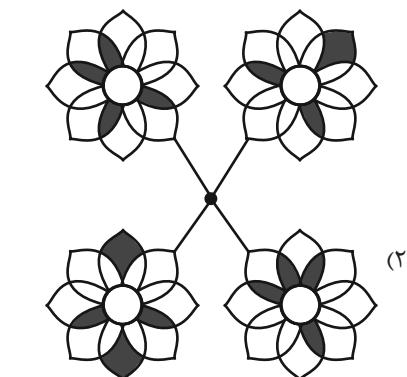
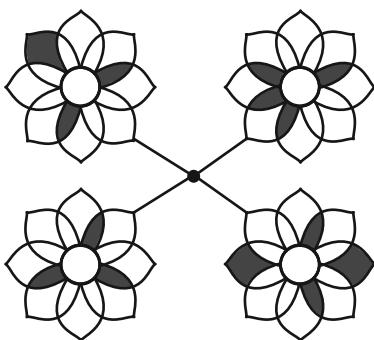
۲۶۶ - کدام گزینه به شکل بهتری جایگزین علامت سؤال الگوی زیر است؟

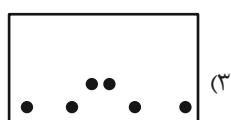
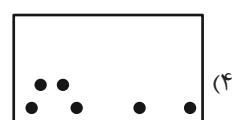
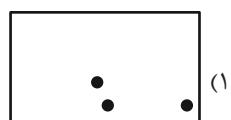
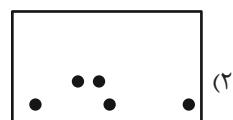
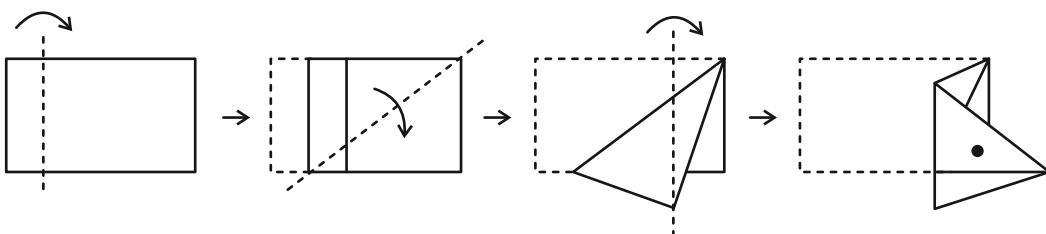
?

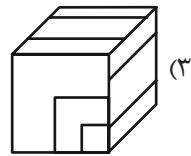
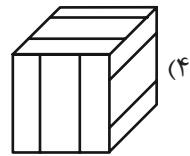
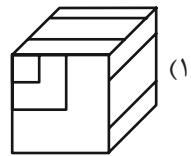
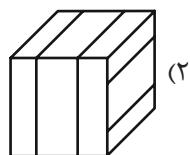
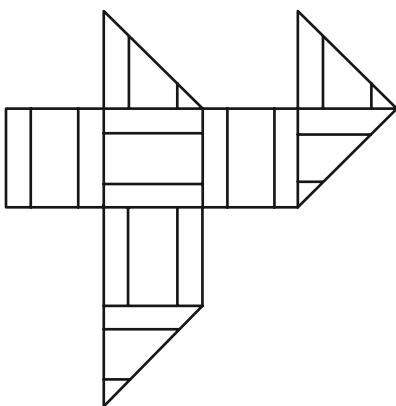
- کدام شکل دوران یافته شکل زیر است؟ ۲۶۷

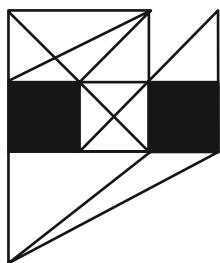
- برگهای را مطابق با مراحل زیر تا و سوراخ کرده‌ایم. شکل بازشده به کدام گزینه شبیه‌تر خواهد بود؟ ۲۶۸

- ۲۶۹- از شکل گستردۀ زیر کدام مکعب ساخته می‌شود؟ پشت برگه کاملاً سفید است.

- ۲۷۰- در شکل زیر چند مثلث هست که هیچ‌یک از ضلع‌های آن‌ها - کامل یا قسمتی - بر ضلعی از مربع‌های رنگی مماس نیست؟

۵ (۱)

۶ (۲)

۷ (۳)

۸ (۴)

منابع مناسب هوش و استعداد

د ۱۹۵ د ۹۵

«علی فرادارگان»

«۵- گزینه «۲»

موارد «الف» و «ب» به نادرستی بیان شده‌اند.

بررسی موارد نادرست:

- (الف) حدود ۲۰۰ میلیون سال قبل، خشکی بزرگی به نام پانگه در سطح زمین، وجود داشت و میلیون‌ها سال بعد این خشکی به ۲ خشکی کوچکتر تقسیم شد.
- (ب) سیستم کره حالت خمیری و نیمه‌مناب داشته و سنگ‌کره روی آن واقع شده است.
- (زمین سافت ورقه‌ای، آثاری از گذشته زمین، صفحه‌های ۶۴، ۷۷، ۹۸، ۱۰۳ کتاب (رسی))

«مهدی بهرکاظمی»

«۶- گزینه «۱»

با توجه به رابطه فشار داریم:

$$\frac{\text{نیرو}}{\text{سطح}} = \text{فشار}$$

$$\frac{36000}{5 \times 4} = \frac{3600}{12} = 1800 \text{ Pa}$$

$$\frac{36000}{3 \times 4} = \frac{36000}{12} = 3000 \text{ Pa}$$

$$3000 - 1800 = 1200 \text{ Pa}$$

(فشار و آثار آن، صفحه‌های ۸۴ و ۱۰۳ کتاب (رسی))

«ملیکا طیقی نسب»

«۷- گزینه «۴»

مریخ، مشتری، زحل، اورانوس و نپتون زمان حرکت انتقالی بیشتر و مشتری، زحل، اورانوس و نپتون قطر بیشتری از زمین دارند.

بررسی موارد نادرست:

گزینه «۱»: گالیله حدود ۴۰۰ سال پیش اولین تلسکوپ را ساخت.

گزینه «۲»: خورشید تنها ستاره سامانه خورشیدی است.

گزینه «۳»: درون خورشید به طور مداوم هیدروژن به هلیم تبدیل می‌شود.

(گناهی به فضای آن، صفحه‌های ۱۹ تا ۱۱۱ و ۱۵۱ کتاب (رسی))

«علی فرادارگان»

«۸- گزینه «۲»

با توجه به شکل کتاب درسی غشای گوییجه سفید رنگ خردلی و ویروس ایدز غشای سبز رنگ داشته و خودش به رنگ زرشکی است.

بررسی موارد نادرست:

گزینه «۱»: ارسسطو گیاهان را در سه گروه علف‌ها، درخت‌ها و درخت‌ها جای داده بود.

گزینه «۳»: هر تار کشنده در واقع یک یاخته بسیار طویل است.

گزینه «۴»: مواد مغذی سبب زمینی درون ساقه آن ذخیره می‌شوند (نه ریشه) (گوناگونی ہاندران، زیای گیاهان، صفحه‌های ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵ و ۱۳۷ کتاب (رسی))

«ملیکا طیقی نسب»

«۹- گزینه «۲»

(الف) منظور کرم کدو است که نوعی کرم پهنه انگلی بوده و موجب انسداد روده در بدن انسان می‌شود. (درست)

(ب) این یاخته‌ها حرکت نمی‌کنند و در جای خود ثابت‌اند. در واقع حرکت رشته‌های این یاخته‌ها (نه خود آن‌ها) باعث حرکت آب درون بدن اسفنج می‌شود. (نادرست)

(ج) این کرم‌ها پوست همواره مرتکب و دارای مویرگ‌های فراوان دارند.

(نادرست)

(د) منظور کرم‌های لوله‌ای هستند که اغلب زندگی انگلی دارند، تخم این کرم‌ها از طریق آب و سریجات آلوده منتقل می‌شود. (نادرست)

(بانوران بی مهربه، صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۴۶ کتاب (رسی))

«علوم فنیم»

«۱- گزینه «۳»

منظور از این عنصر اکسیژن است که در ترکیب سولفوریک اسید وجود داشته و همچنین گازی تفسی بوده (به صورت O_2) و در صنعت دارای نقش مهمی می‌باشد.

بررسی موارد نادرست:

گزینه «۱»: آهن و مس هر دو به کندی با اکسیژن واکنش می‌دهند.

گزینه «۲»: گاز اوزون از مولکول‌های سه اتمی (O_3) تشکیل شده است.

گزینه «۴»: گوگرد جامدی زرد رنگ است.

(موارد نقش آن‌ها در زندگی، صفحه‌های ۳ و ۴ کتاب (رسی))

«۲- گزینه «۱»

فقط مورد (ج) به درستی بیان شده است.

بررسی موارد نادرست:

(الف) در ستون هشتم جدول صفحه ۷ کتاب درسی، مشخص است که عنصر اول (هلیم) در مدار آخر خود حاوی ۲ الکترون و سایر عنصرها دارای ۸ الکترون در مدار آخر خود می‌باشند.

(ب) اگر ترکیبی را که ذره‌های سازنده مولکول‌ها در سراسر محلول پخش می‌شوند.

(د) هیدروکربن‌ها از ۲ عنصر کربن و هیدروژن ساخته شده‌اند.

(ه) نیروی ریاضی بین ذره‌های $C_{24}H_{50}$ نسبت به $C_{20}H_{42}$ ضعیفتر می‌باشد، به همین دلیل آسان‌تر جاری می‌شود.

(ترکیبی، صفحه‌های ۷، ۱۶، ۲۷، ۳۰ و ۳۱ کتاب (رسی))

«۳- گزینه «۳»

با توجه به اینکه متحرک روی مسیری مستقیم حرکت می‌کند، طبق رابطه

$$\frac{\text{مدت زمان صرف شده}}{\text{سرعت متوسط}} = \frac{\text{مدت زمان صرف شده}}{\text{جایه جایی}} = \frac{\text{جایه جایی}}{\text{سرعت متوسط}} = \frac{\text{جایه جایی}}{\text{مدت زمان صرف شده}}$$

حالا جایه جایی را در هر یک از بازه‌های زمانی محاسبه می‌کنیم.

$$50 \times 25 = 500 \text{ m}$$

$$33 \times 20 = 660 \text{ m}$$

$$22 \times 40 = 880 \text{ m}$$

طول کل مسیر $\overline{AB}$ برابر است با:

$$20 \times 25 + 33 \times 20 = 500 + 660 = 2040 \text{ m}$$

زمان لازم برای طی این مسیر به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$\frac{2040}{60} = 34 \text{ s} \Rightarrow \frac{2040}{60} = \frac{\text{زمان صرف شده}}{\text{زمان صرف شده}} \Rightarrow \text{زمان صرف شده} = 34 \text{ s}$$

(هر کلت پیست، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۷ کتاب (رسی))

«۴- گزینه «۳»

نیروهایی که از بالا و پایین به جسم وارد می‌شوند با هم همان‌دازه و در

خلاف جهت یکدیگرند. پس اثر یکدیگر را خنثی می‌کنند.

از طرف دیگر به این جسم نیروی متعادل ($F_1 + F_2 = 50 + 20 = 70 \text{ N}$) به

سمت راست وارد می‌شود و نیروی معادل 170 N به سمت چپ وارد می‌شود و برایند این 2 نیرو برابر با 100 N به سمت چپ می‌باشد.

شتان حرکت جسم برابر است با:

$$a = \frac{F}{m} = \frac{100}{50} = \frac{m}{s^2} \Rightarrow a = \frac{100}{50} = \frac{\text{جرم}}{\text{ساعت}} = 2 \text{ m/s}^2$$

به سمت چپ (نیروی خالص) $F = 100 \text{ N}$

«کتاب آبی»

«گزینهٔ ۴»

گزینه‌های ب، پ و ت صحیح هستند.
بررسی گزینه‌های نادرست:
(الف) بررسی فسیل‌ها نشان داده است که حیات بر روی زمین با آفرینش جانداران اولیه که ساختمان بدنبی ساده داشته‌اند آغاز شده است.
(زمین ساخت ورقه‌ای، آثاری از گذشته زمین، صفحه‌های ۷۹، ۸۰ و ۸۲ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینهٔ ۴»

$$\begin{aligned} \frac{F_1}{A_1} = \frac{F_2}{A_2} &\Rightarrow \frac{F_1}{\pi(0/6)^2} = \frac{10000 + 4(700)}{\pi(3)^2} \\ \Rightarrow \frac{F_1}{0/36} &= \frac{12800}{9} \Rightarrow F_1 = 512N \end{aligned}$$

(فسار و آثار آن، صفحه ۸۹ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینهٔ ۴»

بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: قمرها از خود نور ندارند، بنابراین ریدیابی آن‌ها در آسمان در مقایسه با ستارگان سخت‌تر است و برای جهت‌یابی گزینه مناسبی نیستند.
گزینه «۲»: شهاب‌سنگ‌ها در جهت‌های مختلفی ممکن است حرکت کنند.
گزینه «۳»: در منظومه شمسی علاوه بر سیارک‌ها، سیاره‌ها، خرد سیاره‌ها، قمرها و اجسام سنگی دیگر همگی به دور خورشید می‌گردند. بنابراین چرخش سیارک‌ها به دور خورشید، ملاک مناسبی برای استفاده از آن‌ها در جهت‌یابی نیست.
(نگاهی به فضای، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۹ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینهٔ ۱۸»

بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه «۲»: کاج میوه ندارد. (دانه و آوند دارد)
گزینه «۳»: سرخس آوند دارد و خزه آوند ندارد.
گزینه «۴»: کاج دانه دارد و سرخس دانه ندارد.
(گوئاگونی چانداران و دنیای گیاهان، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۳۲ تا ۱۴۰ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینهٔ ۴»

مورد اول: بندپایان بزرگترین گروه جانوران را روی زمین تشکیل می‌دهند. (نادرست)
مورد دوم: این جانوران اسکلت خارجی و سختی دارند که عضلاتشان به آن‌ها متصل است و برای رشد نیاز به پوست‌اندازی دارند. (درست)
مورد سوم: بندپایان بر اساس زائدۀ‌های بدن به ۴ گروه حشرات، عنکبوتیان، سخت‌پوستان و هزارپایان تقسیم می‌شوند. (نادرست)
مورد چهارم: برخی از جانوران این گروه‌ها نیش زهری دارند. (نادرست)
(موارد ۱ و ۲ صحیح است.)

(بانوران بی‌مهره، صفحه‌های ۱۴۸ تا ۱۵۰ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینهٔ ۳»

پلاتی‌پوس از پستانداران تخم‌گذار و وال از پستانداران جفت‌دار است. هر دو دارای غدد شیری هستند و تغذیه نوزاد از طریق شیر (مادر) صورت می‌گیرد.

(بانوران مهره‌دار، صفحه‌های ۱۶۰ و ۱۶۱ کتاب درسی)

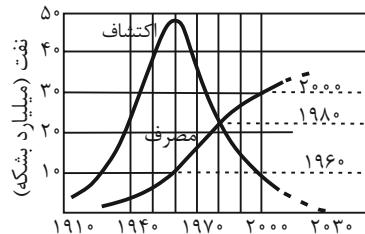
«ملیکا لطیفی نسب»

جفت‌اندامی است که مواد غذایی و اکسیژن را از خون مادر می‌گیرد و به رگ‌های خونی بند ناف می‌دهد.
(دنیای گیاهان، پانوران مهره‌دار، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۵۶ تا ۱۶۲ کتاب درسی)

«گزینهٔ ۳»

«کتاب آبی»

با توجه به نمودار زیر تمام موارد ذکر شده صحیح هستند.

(به دنبال ممیطی بهتر برای زندگی، صفحه ۲۹ کتاب درسی)

«گزینهٔ ۴»

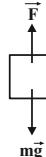
این یون در مدار آخر که مدار سوم است، ۸ الکترون دارد و در مجموع ۱۸ الکترون دارد که یکی از آن‌ها را از عنصر دیگر گرفته است، بنابراین در حالت خنثی دارای ۱۷ الکترون بوده و عنصر Cl^{17} می‌باشد. این عنصر نافلز بوده و با فلزات گروه ۱ مثل Na و K ترکیب یونی تشکیل می‌دهد.
(مواد و نقش آن‌ها در زندگی و رفتار اتم‌ها با یکدیگر، صفحه‌های ۷، ۸ و ۲۲ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینهٔ ۳»

در حالت اول که جسم با شتاب a بالا می‌رود، داریم:

$$\text{نیروی خالص} = \frac{F - mg}{\text{جرم جسم}} = \text{شتاب جسم}$$

در حالت دوم که جسم با شتاب a پایین می‌آید، داریم:

$$\text{نیروی خالص} = \frac{mg - F'}{\text{جرم جسم}} = \text{شتاب جسم}$$

با کم کردن معادله (۲) از معادله (۱) داریم:

$$(1)-(2) \rightarrow F - F' = 2ma \Rightarrow 72 - 48 = 2 \times 6a \Rightarrow a = \frac{m}{2}$$

(نیرو، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۸ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینهٔ ۳»

موافقان و گنر با استفاده از شواهدی ثابت کردند که قاره‌ها در گذشته به هم متصل بودند و سپس نسبت به هم جایه‌جا شده‌اند، مانند انطباق حاشیه شرقی آمریکای جنوبی با حاشیه غربی آفریقا و تشابه سنگ‌شناصی در آفریقا و آمریکای جنوبی
(زمین ساخت ورقه‌ای، صفحه ۶۶ کتاب درسی)

«نریمان فتح‌الله»

$$-x-2 > 0 \Rightarrow -x > 2 \Rightarrow \begin{cases} x < -2 \Rightarrow x+2 < 0 \\ -x+1 > 3 \end{cases}$$

$$\sqrt{(x+2)^2} = |x+2| = -x-2$$

$$\sqrt{(-x+1)^2} = |-x+1| = -x+1$$

$$\sqrt[3]{(x+3)^3} = x+3$$

آنگاه خواهیم داشت:

$$\sqrt{(x+2)^2} - \sqrt{(-x+1)^2} + \sqrt[3]{(x+3)^3} \\ = -x-2 - (-x+1) + x+3 = x$$

(ترکیبی، صفحه‌های ۲۱ تا ۳۱ و ۶۸ و ۶۹ کتاب درسی)

«بورا ملاج»

«۴» - ۲۶

عبارت داده شده را به صورت زیر دسته‌بندی می‌کنیم:

$$(a^2 - 2a + 1) + (b^2 - 4ab + 4a^2) + (c^2 - 6bc + 9b^2) = 0 \\ \Rightarrow (a-1)^2 + (b-2a)^2 + (c-3b)^2 = 0$$

نکته: هرگاه حاصل جمع چند عبارت همواره نامنفی برابر صفر باشد، هر کدامشان برابر صفر هستند. پس داریم:

$$\begin{cases} a-1=0 \Rightarrow a=1 \\ b-2a=0 \Rightarrow b=2a \Rightarrow b=2 \\ c-3b=0 \Rightarrow c=3b \Rightarrow c=6 \end{cases} \Rightarrow a+b+c=9$$

(عبارت‌های ببری، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۹ کتاب درسی)

«ممسن اسماعیل پور»

«۱» - ۲۷

$$\frac{4x^3 - 4x}{2x^3 + 10x + 8} = \frac{4x(x^2 - 1)}{2(x^3 + 5x + 4)} = \frac{4x(x-1)(x+1)}{2(x+4)(x+1)} \\ = \frac{2x^2 - 2x}{x+4} = \frac{ax^2 + bx}{cx+4}$$

$$\begin{cases} a=2 \\ b=-2 \Rightarrow a+b+c=1 \\ c=1 \end{cases}$$

(ترکیبی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۹ و ۱۱۶ کتاب درسی)

«حامد کریم پور»

«۴» - ۲۸

$$2^x = 2^{4y} \Rightarrow x = 4y \quad (1)$$

$$3^x = 3^{2+y} = (3^2)^{2+y} = 3^{4+2y}$$

$$\Rightarrow 3^x = 3^{4+2y} \Rightarrow x = 4+2y \quad (2)$$

$$\frac{(1),(2)}{} \begin{cases} x = 4y \\ x = 4+2y \end{cases}$$

(۲) جایگذاری معادله (۱) در معادله

$$\Rightarrow x = 4y = \lambda$$

$$x^3 y = \lambda^2 \times 2 = 12\lambda$$

(ترکیبی، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۶۸ و ۱۰۸ کتاب درسی)

ریاضی نهم

«۲» - ۲۱

$$(A \cup B) - (A - B) = B = \{3, 4, 5\}$$

حالات‌های مختلف برای مجموعه $B - A$ برابر است با:

$$\{3\}, \{4\}, \{5\}, \{3, 4\}, \{3, 5\}, \{4, 5\}, \{3, 4, 5\}, \emptyset$$

(مجموعه‌ها، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴ کتاب درسی)

«۳» - ۲۲

«ممسن اسماعیل پور»

$$n(S) = 6^2 = 36$$

$$A = \{(1, 4), (4, 1), (2, 3), (3, 2), (6, 4), (4, 6), (5, 5)\}$$

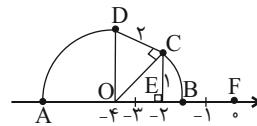
$$n(A) = 7$$

$$p(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{7}{36}$$

(مجموعه‌ها، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷ کتاب درسی)

«۱» - ۲۳

«رضا سیدنیفی»

$$OB = OC = \sqrt{OE^2 + EC^2} = \sqrt{4+1} = \sqrt{5}$$

$$\vec{B} = -4 + \sqrt{5}$$

$$OA = OD = \sqrt{OC^2 + CD^2} = \sqrt{5+4} = 3$$

$$\vec{A} = -4 - 3 = -7$$

$$|A - 2B| = |-7 - 2(-4 + \sqrt{5})| = |-7 + 8 - 2\sqrt{5}|$$

$$= |1 - 2\sqrt{5}| = 2\sqrt{5} - 1$$

(عددی همیشه مثبت، صفحه‌های ۲۳ تا ۳۱ کتاب درسی)

«۴» - ۲۴

«بورا ملاج»

با ساده‌سازی هر کدام از پرانتزها داریم:

$$81^3 \times 27^4 = 3^{12} \times 3^{12} = 3^{24}$$

پس داریم:

$$3^{24} + 3^{24} + 3^{24} = 3 \times 3^{24} = 3^{25} = (3^5)^5 = 243^5$$

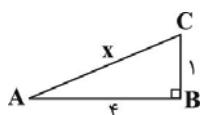
(توان و ریشه، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۴ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینه ۴»

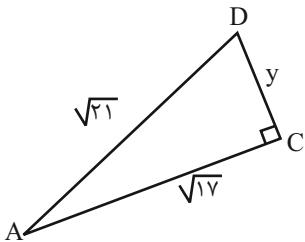
محل شروع رسم مثلثها نقطه (۳) است که در عدد متناظر با M نیز به آن اشاره شده است. وتر مثلث پایینی برابر است با:

$$x^2 = 4^2 + 1^2 \Rightarrow x^2 = 17 \Rightarrow x = \sqrt{17}$$

با توجه به عدد متناظر با M ، متوجه می‌شویم که طول وتر مثلث بالایی $\sqrt{21}$ است و به کمک رابطه فیثاغورس به راحتی می‌توانیم طول پاره خط $\overline{DC}$ را به دست آوریم:

$$y^2 = (\sqrt{21})^2 - (\sqrt{17})^2 \Rightarrow y^2 = 21 - 17 = 4 \Rightarrow y = 2$$

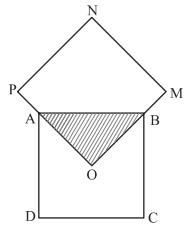

(عددهای حقیقی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۷ کتاب (رسی))

«کتاب آبی»

«گزینه ۲»

مساحت مثلث $\triangle OAB$, $\frac{1}{4}$ مساحت کل مربع $ABCD$ است. از

آنچایی که دو مربع همنهشت هستند، می‌توانیم نتیجه بگیریم که مساحت مثلث $\triangle OMNP$, $\frac{1}{4}$ کل مساحت مربع $OMNP$ خواهد بود. بنابراین می‌توانیم بنویسیم:

$$ABCD \cong OMNP$$

$$S_{\triangle OAB} = \frac{1}{4} S_{ABCD} = \frac{1}{4} S_{OMNP}$$

بنابراین در این دو مربع $\frac{1}{4}$ مساحت مربع‌ها مشترک می‌باشد. در نتیجه

طبق اجتماع دو مجموعه در داخل کل شکل ۷ برابر مثلث OAB وجود

دارد. بنابراین نسبت مساحت مثلث OAB به کل شکل $\frac{1}{7}$ می‌شود. (۸)

برابر مساحت OAB در داخل دو مربع وجود دارد ولی یک قسمت مشترک بوده و دو بار به حساب آمده است. یک قسمت را کم می‌کنیم. بنابراین کل شکل ۷ برابر مساحت مثلث می‌شود.

(استلال و اثبات در هندسه، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۸ کتاب (رسی))

«مسن اسماعیل پور»

«گزینه ۲»

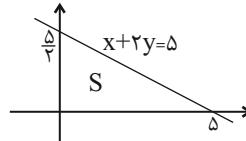
اگر خطی از نقطه‌ای عبور کند، مختصات آن نقطه در خط صدق می‌کند.

يعني:

$$(3,1) : ax + 2ay - 30 = 0$$

$$\Rightarrow 3a + 2a = 30 \Rightarrow 5a = 30 \Rightarrow a = 6$$

$$\Rightarrow 6x + 12y = 30 \Rightarrow x + 2y = 5$$

$$S = \frac{\frac{5}{2} \times 5}{2} = \frac{25}{4}$$

(خط و معادلهای خطی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۲ کتاب (رسی))

«مسن اسماعیل پور»

«گزینه ۱»

$$r = 3 \Rightarrow \frac{4}{3}\pi r^3 = \frac{4}{3}\pi \times 27 = 36\pi$$

$$r = 3 = \text{حجم مکعب} \Rightarrow 2r = 6 = \text{طول یال مکعب}$$

$$\frac{36\pi}{216} = \frac{\pi}{6}$$

(حجم و مساحت، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶ کتاب (رسی))

ریاضی فهم - آشنا

«کتاب آبی»

«گزینه ۳»

وقتی که ۳ تاس را همزمان پرتاب می‌کنیم، تعداد حالت‌های فضای

$$n(S) = 6 \times 6 \times 6 = 216$$

نمونه‌ای برابر است با:

در حالت‌های زیر، مجموع سه عدد کمتر از ۶ خواهد بود.

$$A = \{(1,1,1), (1,1,2), (1,2,1), (2,1,1), (1,1,3), (1,3,1),$$

$$(3,1,1), (1,2,2), (2,1,2), (2,2,1)\}$$

$$\Rightarrow n(A) = 10$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{10}{216}$$

(مجموعه‌ها، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷ کتاب (رسی))

«کتاب آبی»

دو خط یکدیگر را در نقطه A قطع می‌کنند، به عبارتی نقطه A روی هر دو خط قرار دارد، پس باید مختصات نقطه A روی هر دو خط صدق کند.

$$ax + by = -4 \quad \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \end{bmatrix} \rightarrow 3a - b = -4$$

$$3ax - 5by = 12 \quad \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \end{bmatrix} \rightarrow 9a + 5b = 12$$

حال معادله‌های (۱) و (۲) را در یک دستگاه حل می‌کنیم تا مقادیر a و b به دست آید:

$$\begin{cases} 3a - b = -4 & \times(-3) \\ 9a + 5b = 12 & \end{cases} \rightarrow \begin{cases} -9a + 3b = 12 \\ 9a + 5b = 12 \end{cases}$$

$$8b = 24 \Rightarrow b = 3$$

$$3a - b = -4 \quad \begin{matrix} b=3 \\ \rightarrow 3a - 3 = -4 \Rightarrow 3a = -1 \end{matrix}$$

$$\Rightarrow a = -\frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow -3a + b = -3\left(-\frac{1}{3}\right) + 3 = 1 + 3 = 4$$

(خط و معادله‌های فلزی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۲ کتاب (رسی))

«کتاب آبی»

$$\frac{mx^4 + mx}{4x} \times \frac{x - 5}{2x^2 - 8x - 10} = \frac{mx(x+1)}{4x} \times \frac{x - 5}{2(x+1)(x-5)} = \frac{m}{8}$$

بنابراین:

$$\frac{m}{8} = 10 \Rightarrow m = 80.$$

(عبارت‌های گویا، صفحه‌های ۱۳۵ تا ۱۴۰ کتاب (رسی))

«کتاب آبی»

حاصل دوران حول خط Δ یک استوانه به شعاع قاعده ۲ و ارتفاع ۵ است.

$$S \cdot h = \pi r^2 \cdot h = \pi(2)^2 \times 5 = 20\pi$$

همچنین با دوران حول خط Δ نیم‌دایره به قطر ۳ و شعاع $\frac{3}{2}$ باعث ایجاد کره توخالی با همین شعاع درون استوانه می‌شود.

$$\text{حجم} = \frac{4}{3}\pi r^3 = \frac{4}{3}\pi\left(\frac{3}{2}\right)^3 = 4/5\pi$$

حجم کره - حجم استوانه = حجم جسم حاصل

$$= 20\pi - 4/5\pi = 15/5\pi$$

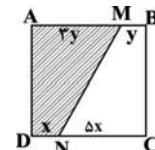
(حجم و مساحت، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۴۳ کتاب (رسی))

«۳۸- گزینه»

«کتاب آبی»

$$AM = 3BM \Rightarrow \frac{AM}{BM} = \frac{3}{1}$$

$$CN = 5DN \Rightarrow \frac{CN}{DN} = \frac{5}{1}$$

و از آنجایی که شکل مربع است و همه ضلعها با هم برابرند:

$$3y + y = x + 5x \Rightarrow 4y = 6x \Rightarrow x = \frac{2}{3}y$$

$$\frac{S(AMND)}{S(BMNC)} = \frac{\frac{1}{2}(3y+x)h}{\frac{1}{2}(y+5x)h} = \frac{3y+x}{y+5x} = \frac{3y+\frac{2}{3}y}{y+5(\frac{2}{3}y)} = \frac{11}{13}$$

(استرال و اثبات در هنرمه، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۹ کتاب (رسی))

«۳۴- گزینه»

«کتاب آبی»

«۳۵- گزینه»

$$A = \left(\frac{x^{-2} \times y^3 \times \left(\frac{x}{y} \right)^2}{x^3 \times y^{-4} \times \frac{y}{x}} \right)^{-2} = \left(\frac{y}{x^4 y^{-4}} \right)^2 = \left(\frac{y^4}{x^4} \right)^2 = \frac{y^8}{x^8}$$

$$\text{معکوس} \rightarrow \frac{x^4}{y^8} = x^4 y^{-8}$$

(توان و ریشه، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۴ کتاب (رسی))

«۳۶- گزینه»

«کتاب آبی»

$$\sqrt{5} = \frac{5}{\sqrt{5}}$$

ابتدا از کوچکترین خط کسری شروع می‌کنیم:

$$\frac{6}{\frac{1}{1} - \frac{5}{\sqrt{5}}} = \frac{6}{\frac{1}{4} + \sqrt{5}}$$

$$= \frac{6}{-\frac{\sqrt{5}}{4} + \sqrt{5}} = \frac{6}{\frac{-\sqrt{5} + 4\sqrt{5}}{4}}$$

$$= \frac{6}{\frac{24}{3\sqrt{5}}} = \frac{8}{\frac{24}{3\sqrt{5}}} = \frac{8}{\sqrt{5}} \Rightarrow \frac{8}{\sqrt{5}} = \frac{8}{\sqrt{5}} \times \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{5}} = \frac{8\sqrt{5}}{5}$$

(توان و ریشه، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷ کتاب (رسی))

«۳۷- گزینه»

«کتاب آبی»

$$x^2 + 5x - 7 = 0 \Rightarrow x^2 + 5x = 7$$

$$(x-2)(x+2)(x+3)(x+7) = (\underbrace{(x-2)(x+7)}_{(x+2)(x+3)})$$

$$= (\underbrace{x^2 + 5x - 14}_{7})(\underbrace{x^2 + 5x + 6}_{13}) = -7 \times 13 = -91$$

(عبارت‌های ببری، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۹ کتاب (رسی))

«علیرضا رهبر»

۴۴- گزینه «۳»

در غشای یاخته جانوری مولکول‌های فسفولیپید، کلسترون، پروتئین و کربوهیدرات حضور دارند. صفرانیز از نمک‌های صفوایی، بیکربنات، کلسترون و فسفولیپید ساخته شده است، بنابراین صورت سؤال در ارتباط با کلسترون و فسفولیپید صحبت می‌کند. فقط عبارت «ب» نادرست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) یون قلیایی موجود در صفوای بیکربنات (HCO_3^-) است. فسفولیپید و کلسترون از انواع لیپیدها بوده و از عنصر کربن، هیدروژن و اکسیژن ساخته شده‌اند که همان عنانصر تشکیل‌دهنده بیکربنات هستند.

(ب) بزرگ‌ترین مولکول‌های غشا پروتئین‌ها هستند. طبق شکل صفحه ۱۲ کتاب درسی، فسفولیپیدها با پروتئین‌های غشا در تماس هستند.

(ج) فسفولیپید و کلسترون از انواع لیپیدها هستند. لیپیدها در یاخته به وسیله شبکه آندوپلاسمی صاف ساخته می‌شوند که شبکه گستردگی از لوله‌ها است.

(د) با توجه به شکل صفحه ۱۲ کتاب درسی، کلسترون در ساختار خود انحنای دارد. همچنین فسفولیپیدها نیز در اسیدهای چرب خود می‌توانند دارای انحنای باشند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۰، ۱۲ و ۲۲ کتاب (رسی))

«حسن قائمی»

۴۵- گزینه «۱»

شبکه عصبی روده‌ای در مری آغاز می‌شود. در حرکات کرمی‌شکل لوله گوارش، یک حلقه انقباضی ایجاد می‌شود. غده‌های مخاطی مری ماده مخاطی ترشح می‌کنند تا حرکت غذا آسان‌تر شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بنداره انتهای مری متمایل به سمت چپ بدن قرار دارد. دقت کنید که اگر فرد در اثر کاهش انقباض این بنداره چهار برگشت اسید معده شود، مخاط مری به تدریج (نه بلافضله) آسیب می‌بیند.

گزینه «۳»: بنداره انتهای مری، نزدیک‌ترین بنداره لوله گوارش به دیافراگم است، این بنداره آب و مواد غذایی را وارد معده می‌کند.

گزینه «۴»: یاخته‌های ماهیچه‌ای ابتدای مری از جنس یاخته‌های اسکلتی و یاخته‌های ماهیچه‌ای انتهایی آن از جنس یاخته‌های ماهیچه‌ای صاف هستند. دقت کنید که با توجه به شکل ۲ صفحه ۱۸ کتاب درسی، در سطح داخلی مری نیز چین‌خوردگی‌های کمی مشاهده می‌شود.

(گوارش و فزب موارد، صفحه‌های ۱۰، ۱۲، ۲۲ و ۲۷ کتاب (رسی))

زیست‌شناسی دهم

۴۱- گزینه «۲»

بخش A: کولون بالازو

بخش D: بنداره خارجی

گزینه «۱»: روده کور در ابتدای روده بزرگ قرار گرفته است؛ نه در انتهای روده باریک!

گزینه «۳»: روده بزرگ فاقد پرز در ساختار خود می‌باشد.

گزینه «۴»: بنداره خارجی از ماهیچه اسکلتی ساخته شده و به صورت ارادی کنترل می‌شود.

(گوارش و فزب موارد، صفحه‌های ۱۰، ۱۲ و ۲۵ کتاب (رسی))

۴۲- گزینه «۱»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در مری بافت پوششی سنگفرشی چند لایه وجود دارد. طبق شکل کتاب یاخته‌های پایینی حالت مکعبی و یاخته‌های بالایی حالت سنگفرشی دارند.

گزینه «۲»: دقت کنید که غشای پایه شبکه‌ای از رشته‌های پروتئینی و گلیکوپروتئینی است و یاخته ندارد.

گزینه «۳»: در نفرون بافت پوششی مکعبی تک‌لایه حضور دارد که یاخته‌های آن هسته گرد دارند.

گزینه «۴»: در روده باریک بافت پوششی استوانه‌ای تک‌لایه وجود دارد که هسته این یاخته‌ها به غشای پایه نزدیک‌تر است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۰، ۱۲ و ۲۵ کتاب (رسی))

۴۳- گزینه «۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برای ورود هوای دمی به لوله و سپس به شش باید مایع موجود در آن به سمت پایین حرکت کند و با این کار در ظرف A حباب‌های هوای ایجاد می‌شود.

گزینه «۲»: در نهایت هر دو ظرف تغییر رنگ خواهند داد اما ظرفی که در آن هوای بازدم جاری است به دلیل CO_2 بیشتر زودتر تغییر رنگ می‌دهد. حال که ظرف A تغییر رنگ داده است پس به طور قطع این اتفاق برای ظرف B هم رخ داده است.

گزینه «۳»: طی بازدم دیافراگم به دهان و حلق نزدیک می‌شود اما از آن جایی که طی بازدم هوای بازدمی در ظرف B جاری است، پس تغییر رنگ آن نسبت به ظرف A زودتر است. به همین دلیل نمی‌توان گفت بلافضله ظرف A تغییر رنگ می‌دهد.

گزینه «۴»: بالاترین مخاط تنفسی در انتهای بینی قرار دارد که مژک‌هایی در جهت پایین حرکت می‌کنند. از طرفی هوای دمی هم در این جهت حرکت می‌کند و این هوا از ظرف A عبور می‌کند و حباب‌های هوای هنگام دم مشاهده می‌شوند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۰، ۱۲، ۲۰، ۲۲، ۲۴ و ۳۶ کتاب (رسی))

«امین موسویان»

۴۹- گزینه «۲»

بخش مبادله‌ای از دو قسمت نایزک مبادله‌ای و کیسه حبابکی تشکیل شده است. با توجه به شکل کتاب درسی، در هر دو قسمت حبابک مشاهده می‌شود.

به منظور تبادل گازهای تنفسی، مرتبط کردن هوا ضرورت دارد. نایزک مبادله‌ای ماده مخاطی ترشح می‌کند که مرتبط است و حبابک در بخش درونی خود حاوی آب است که باعث مرتبط شدن هوا می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فقط در ارتباط با کیسه حبابکی صحیح است.

گزینه «۳»: فقط در ارتباط با نایزک مبادله‌ای صحیح است.

گزینه «۴»: ویژگی گفته شده در این گزینه مربوط به حبابک است. باید دقت کنید که دیواره نایزک مبادله‌ای از ۴ لایه بافتی تشکیل شده است.

(تبادلات گازی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸ کتاب (رسی))

«امیرحسن اسری»

۵۰- گزینه «۳»

قورباغه بالغ همه هفت ویژگی از جمله تولید مثل را دارد.

همه موارد به جز مورد (ب) در مورد قورباغه بالغ درست است.

بررسی همه موارد:

(الف) در قورباغه بالغ، علاوه بر تنفس ششی، اکسیژن از طریق تنفس پوستی نیز به خون وارد می‌شود.

(ب) در قورباغه بالغ اکسیژن به کمک مویرگ‌های موجود در زیر سطح پوست و اطراف شش‌ها به خون وارد می‌شود.

(ج) در قورباغه بالغ شبکه‌ای گسترده از مویرگ‌های خونی در زیر سطح پوست به تبادل گازها می‌پردازند (تنفس پوستی).

(ترکیبی، صفحه‌های ۷، ۱۵ و ۴۶ کتاب (رسی))

«عباس آرایش»

۴۶- گزینه «۱»

ماهیچه‌های ناحیه گردن و ماهیچه‌های شکمی که به ترتیب در دم عمیق و بازدم عمیق نقش دارند، خارج از قفسه سینه قرار دارند. حتی بعد از یک بازدم عمیق، مقداری هوا در شش‌ها باقی می‌ماند و نمی‌توان آن را خارج کرد. این مقدار را حجم باقی‌مانده می‌نامند.

علت رد گزینه «۲»: با پایان یافتن دم، بازدم بدون نیاز به پیام عصبی، با بازگشت ماهیچه‌ها به حالت استراحت و نیز ویژگی کشسانی شش‌ها انجام می‌شود.

علت رد گزینه «۳»: افزایش فاصله جناغ از ستون مهره‌ها در فرایند دم مشاهده می‌شود. طی دم عمیق می‌توان حجم بیشتر از ۵۰۰ سی‌سی را وارد شش‌ها کرد.

علت رد گزینه «۴»: هیچ‌گاه در یک فرد سالم شش‌ها از هوا خالی نمی‌شوند! (تبادلات گازی، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴ کتاب (رسی))

«علیرضا رضایی»

۴۷- گزینه «۳»

با توجه به شکل ۲۳ فصل ۳ کتاب دهم (شکل زیر) همه گزینه‌ها به جز گزینه «۳» صحیح است.

(تبادلات گازی، صفحه ۴۶ کتاب (رسی))

«امین موسویان»

۴۸- گزینه «۲»

گلیکوزن منبع ذخیره گلوكز در جانوران است و در کبد و ماهیچه وجود دارد. انرژی تولید شده از یک گرم تری گلیسیرید (نه کلسترول) حدود دو برابر انرژی تولید شده از یک گرم کربوهیدرات (مثل گلیکوزن) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مالتوز قند جوانه گندم است. واحد ساختاری مالتوز و گلیکوزن، تنها گلوكز است.

گزینه «۳»: این ویژگی در ارتباط با همه کربوهیدرات‌ها صادق است.

گزینه «۴»: گلیکوزن در جانوران و قارچ‌ها ساخته می‌شود.

(دبای زنده، صفحه‌های ۹ و ۱۰ کتاب (رسی))

«عباس اصغری»

هر جرمی از یخ که ذوب شود، به مقدار همان جرم آب تولید می‌شود.
بنابراین داریم:

$$\rho_{آب} V_{آب} = \rho_{یخ} V_{یخ} \Rightarrow \rho_{آب} = \frac{\rho_{یخ} V_{یخ}}{V_{آب}}$$

پس از ذوب یخ، حجم آب تولید شده از حجم یخ اولیه 10 cm^3 کمتر است، بنابراین داریم:

$$\rho_{آب} V_{آب} = \rho_{یخ} V_{یخ} \Rightarrow \rho_{آب} = \frac{\rho_{یخ} V_{یخ}}{V_{آب}}$$

$$= \frac{0.9 \text{ g/cm}^3}{10} \times 1000 \text{ cm}^3 = 90 \text{ g}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۱ کتاب درسی)

«پوریا علاقه‌مند»

«۵۴- گزینه ۳»

$$\rho_1 = 4 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, \rho_2 = 6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, \rho_3 = 11 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

$$V_1 = V_2 = V_3 = V \Rightarrow V_{کل} = V_1 + V_2 + V_3 = 3V$$

حال رابطه چگالی مخلوط را در نبود جرم می‌نویسیم:

$$\rho_{مخلوط} = \frac{\rho_1 V_1 + \rho_2 V_2 + \rho_3 V_3}{V_{کل}} = \frac{4V + 6V + 11V}{3V} = 7 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

از طرفی ما چگالی نهایی را بر حسب $\frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$ می‌خواهیم:

$$\Rightarrow 7 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} = 7 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} \times \frac{1\text{kg}}{1000\text{g}} \times \frac{1\text{cm}^3}{10^{-6}\text{m}^3} = 7000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۱ کتاب درسی)

«آرمنیان بناء فلدری»

«۵۵- گزینه ۴»

تنها مورد «د» درست می‌باشد.

بررسی موارد نادرست:

(الف) علت پخش جوهر در آب برخورد ذرات آب با جوهر است.

(ب) نیروهای بین مولکولی با افزایش دما کاهش می‌یابد.

(ج) ماده سازنده درون ستاره‌ای پلاسم است نه درون سیاره‌ای! ماده سازنده درون سیاره‌ای مثل زمین جامد، مایع و گاز است.

(د) ویژگی‌های فیزیکی مواد، صفحه‌های ۲۴ تا ۳۲ کتاب درسی)

«زهرهه آقامحمدی»

«۵۶- گزینه ۳»

در لوله‌های مویین، هرچه قطر لوله بیشتر باشد، سطح مایع داخل لوله به سطح مایع داخل ظرف نزدیک‌تر می‌شود، پس در هر دو شکل داریم:

$$h_1 < h_2$$

$$h'_1 < h'_2$$

(ویژگی‌های فیزیکی مواد، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲ کتاب درسی)

اختصاصی دهم تجربی

فیزیک دهم

«۵۱- گزینه ۲»

به بررسی همه عبارت‌ها می‌پردازیم:

(الف) به علت اختلاف ارتفاع زیاد با سطح زمین، شتاب گرانشی در فضا تقریباً

به صفر می‌رسد. پس نمی‌توان از تغییرات آن صرف‌نظر کرد. (نادرست)

(ب) اگر از نیروی اصطکاک صرف‌نظر شود، متحرک متوقف نمی‌شود، پس

نایاب از این نیرو صرف‌نظر کرد. (نادرست)

(ج) مطابق پرسش صفحه ۶ کتاب درسی، این عبارت درست است.

(د) مقاومت هوا یک کمیت برداری است. (نادرست)

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب درسی)

«۵۲- گزینه ۴»

«آرش یوسفی»

با توجه به اعداد نوشته شده روی محورها، داریم:

$$\rho_A = \frac{m_A}{V_A} = \frac{6}{4} \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

$$\rho_B = \frac{m_B}{V_B} = \frac{6}{5} \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

$$\rho_C = \frac{m_C}{V_C} = \frac{6}{6} \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

$$\rho_D = \frac{m_D}{V_D} = \frac{4}{5} \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

$$\rho_A > \rho_B > \rho_C > \rho_D$$

همان‌گونه که مشاهده می‌شود:

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۱ کتاب درسی)

«۵۳- گزینه ۳»

«یوسف الهویری‌زاده»

اندازه‌گیری‌های گزارش شده در آزمایش‌های ۳، ۵، ۸، داده‌های پرت

هستند و حذف می‌شوند. از داده‌های باقیمانده میانگین می‌گیریم:

$$\rho = \frac{128 + 127 / 5 + 128 / 5 + 127 + 129}{5} = 128 \text{ g}$$

$$d = \text{شعاع کره} = 2\text{ cm} \Rightarrow r = 1\text{ cm}$$

$$V = \frac{4}{3} \pi r^3 = \frac{4}{3} \times 3 \times (1\text{ cm})^3 = 4\text{ cm}^3$$

$$\rho = \frac{m}{V} = \frac{128}{4} = 32 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۱ کتاب درسی)

«کتاب اول»

«۶۱- گزینه ۴»

با استفاده از روش تبدیل زنجیره‌ای داریم:

$$\begin{aligned} \frac{1}{1\text{ min}} &= \frac{\text{km}}{60\text{ گرد}} = \frac{10^3\text{ m}}{1\text{ km}} = \frac{1\text{ em}}{10^{-2}\text{ m}} \\ \left(\frac{1\text{ inch}}{2.5\text{ em}}\right) \left(\frac{1\text{ min}}{60\text{ s}}\right) &= 20 \frac{\text{inch}}{\text{s}} \end{aligned}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ کتاب درسی)

«کتاب اول»

«۶۲- گزینه ۳»

اندازه هر کمیت فیزیکی که به صورت نمادگذاری علمی بیان می‌شود، باید شامل سه قسمت باشد. قسمت اول و دوم در برگیرنده حاصل ضرب عددی از ۱ تا ۱۰ در توان صحیحی از ۱۰ است و در قسمت سوم، یکای آن کمیت نوشته می‌شود. بنابراین تنها گزینه «۳» درست است:

$$0.0005104 \times 10^{-3} = 5 / 104 \times 10^{-4} \times 10^{-3} = 5 / 104 \times 10^{-7}$$

بررسی سایر گزینه‌ها:

$$0.000084 \times 10^3 = 8 / 4 \times 10^{-4} \times 10^3 = 8 / 4 \times 10^{-3}$$

گزینه «۱»:

$$13 / 252 \times 10^{-4} = 1 / 3252 \times 10^1 \times 10^{-4} = 1 / 3252 \times 10^{-3}$$

گزینه «۲»:

$$248 / 0.02 \times 10^3 = 2 / 48002 \times 10^3 \times 10^3 = 2 / 48002 \times 10^6$$

گزینه «۴»:

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی)

«کتاب اول»

«۶۳- گزینه ۳»

دقت اندازه‌گیری در ابزارهای رقمی (دیجیتال)، برابر یک واحد از آخرين رقمی است که آن ابزار می‌خواند و دقتم ابزارهای اندازه‌گیری مدرج، برابر کمینه در جهابندی آن ابزار است. بنابراین داریم:

(الف)

$$\text{دقت اندازه‌گیری} = \frac{1\text{ cm}}{5} = 0.2\text{ cm}$$

$$\text{دقت اندازه‌گیری} = \frac{1\text{ cm}}{5} = 0.2\text{ cm}$$

(ب)

$$2.0 = \text{دقت اندازه‌گیری}$$

$$0.1\text{ A}$$

(پ)

$$500\text{ rpm} = \text{دقت اندازه‌گیری}$$

$$\frac{10}{2} \times 100 = 500\text{ rpm}$$

(ت)

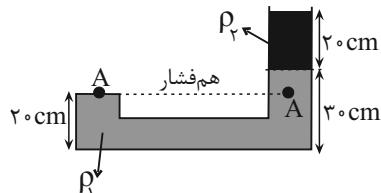
$$30^\circ C = \text{دقت اندازه‌گیری}$$

$$1^\circ C$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی)

«احسان کرمی»

فشار ناشی از مایع در نقطه A ناشی از ستون مایع بالا دست آن می‌باشد، پس:

$$P_A = \rho_1 gh_1 + \rho_2 gh_2$$

$$\Rightarrow 2200 = 1000 \times 10 \times \frac{10}{100} + \rho_2 \times 10 \times \frac{20}{100}$$

$$\Rightarrow 2\rho_2 = 1200$$

$$\Rightarrow \rho_2 = 600 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

همچنین فشار کل برای کف ظرف برابر است با:

$$P_{\text{ظرف}} = \rho_1 gh'_1 + \rho_2 gh'_2 + P_0$$

$$= 1000 \times 10 \times \frac{30}{100} + 600 \times 10 \times \frac{20}{100} + (13600 \times 10 \times \frac{76}{100})$$

$$= 3000 + 1200 + 103360 = 107560 \text{ Pa} = 107.56 \text{ kPa}$$

(ویژگی‌های فیزیکی مواد، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸ کتاب درسی)

«محمدصادق مامسیده»

شیب نمودار بیانگر عکس نسبت چگالی مایع‌ها است:

$$\text{شیب}(A) = \frac{3}{2} \text{ شیب}(B) \Rightarrow \rho_A = \frac{2}{3} \rho_B \Rightarrow \rho_A = \frac{2}{3} \times 9 = 6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

برای محاسبه فشار ناشی از مایع‌ها داریم:

$$P = \rho_A gh_A + \rho_B gh_B = 6000 \times 10 \times 0 / 6 + 9000 \times 10 \times 0 / 3$$

$$= 36000 + 27000 = 63000 \text{ Pa} = 63 \text{ kPa}$$

(ویژگی‌های فیزیکی مواد، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸ کتاب درسی)

«فرزاد رمیمی»

است، چون دو نقطه همتراز بوده و درون یک مایع ساکن می‌باشد. ولی C و D درون یک مایع نیستند، پس فشارشان برابر نیست.

مایع پایینی، چگالی بیشتری دارد (در سمت راست چگالی بیشتر از چپ است). اگر از مرز مشترک دو مایع به یک اندازه بالا برویم، افت فشار درون

مایع با چگالی بیشتر، بیشتر است. پس فشار C بیشتر است.

روش دوم: فرض کنید فشار در مرز ۱۰۰ باشد، اگر سمت راست ۱۰ واحد فشار کاهش یابد (افت فشار بیشتر است)، سمت مقابل فرضًا ۵ واحد کاهش داریم. پس فشار D و C به ترتیب ۹۰ و ۹۵ می‌شود. پس فشار C بیشتر

است.

(ویژگی‌های فیزیکی مواد، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸ کتاب درسی)

«کتاب اول»

«۶۸- گزینه ۳»

ابتدا نسبت فشار حاصل از مایع را در کف ظرفها محاسبه می‌کنیم:

$$P_1 = \rho gh \Rightarrow \frac{P_1}{P_2} = \frac{\rho_1 h_1}{\rho_2 h_2} = \frac{h_1}{h_2}$$

$$\frac{h_1 = 20\text{ cm}}{h_2 = 25\text{ cm}} \Rightarrow \frac{P_1}{P_2} = \frac{20}{25} = \frac{4}{5} \Rightarrow P_1 = \frac{4}{5} P_2 \quad (1)$$

اکنون نسبت نیروی وارد از طرف مایع به کف ظرفها را محاسبه می‌کنیم:

$$F = PA \Rightarrow \frac{F_1}{F_2} = \frac{P_1}{P_2} \times \frac{A_1}{A_2} \xrightarrow[A_1 = 20\text{ cm}^2, A_2 = 15\text{ cm}^2]{} \quad (1)$$

$$\frac{F_1}{F_2} = \frac{4}{5} \times \frac{20}{15} = \frac{8}{5} \Rightarrow F_1 = \frac{8}{5} F_2$$

(ویرگی های فیزیکی مواد، صفحه های ۳۲ تا ۳۷ کتاب (رسی))

«کتاب اول»

«۶۹- گزینه ۳»

با توجه به نحوه قرارگیری مایعات در لوله U شکل، چگالی ρ_1 از ρ_2 بیشتر است. بنابراین مایع (۱) جیوه و مایع (۲) آب است. از یکسان بودن فشار در نقاط A و B داریم:

$$\rho_1 h_1 = \rho_2 h_2 \xrightarrow[\rho_2 = 1\text{ g/cm}^3, h_2 = 27\text{ cm}]{\rho_1 = 13/5\text{ g/cm}^3} 13/5 \times h_1 = 1 \times 27$$

$$\Rightarrow h_1 = 2\text{ cm} \Rightarrow h = h_2 - h_1 = 27 - 2 = 25\text{ cm}$$

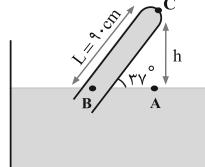
(ویرگی های فیزیکی مواد، صفحه های ۳۲ تا ۳۷ کتاب (رسی))

«کتاب اول»

«۷۰- گزینه ۳»

ابتدا ارتفاع h را حساب می‌کنیم:

$$\sin 37^\circ = \frac{h}{L} \xrightarrow[L = 9\text{ cm}]{\sin 37^\circ = 0.6} h = 9 \times 0.6 = 5.4\text{ cm}$$

فشار نقاط A و B برابر است، داریم:

$$P_A = P_B \xrightarrow{P_A = P_0} P_0 = P_{جیوه} + P_C$$

$$\xrightarrow[P_0 = 75\text{ cmHg}]{P_{جیوه} = 54\text{ cmHg}} 75 = 54 + P_C \Rightarrow P_C = 21\text{ cmHg} = 210\text{ mmHg}$$

بررسی سایر گزینه ها:

اگر به اشتباه، فشار را بر حسب cmHg هدف سؤال بگیریم، به گزینه نادرست «۲» می‌رسیم.

(ویرگی های فیزیکی مواد، صفحه های ۳۲ تا ۳۷ کتاب (رسی))

«کتاب اول»

«۶۴- گزینه ۱»

حجم آبی که از ظرف خارج می‌شود با حجم جسم (گلوله) برابر است، بنابراین با توجه به رابطه چگالی داریم:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow V = \frac{m}{\rho} \Rightarrow \frac{m_{آب}}{\rho_{آب}} = \frac{m_{جسم}}{\rho_{جسم}}$$

$$\xrightarrow[\rho_{آب} = 1\text{ g/cm}^3, \rho_{جسم} = 640\text{ kg/m}^3 = 6/4\text{ g/cm}^3]{m_{آب} = 50\text{ g}}$$

$$\frac{50}{1} = \frac{m_{جسم}}{6/4} \Rightarrow m_{جسم} = 320\text{ g}$$

(فیزیک و اندازه گیری، صفحه های ۱۶ تا ۱۸ کتاب (رسی))

«کتاب اول»

«۶۵- گزینه ۳»

حجم مایعی که از ظرف بیرون می‌ریزد، برابر حجم ظاهری کره فلزی می‌باشد. ابتدا با استفاده از رابطه چگالی، حجم ظاهری کره فلزی (حجم مایع) را محاسبه می‌کنیم:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow V = \frac{m}{\rho} \xrightarrow[\rho = 4\text{ g/cm}^3, m = 6\text{ g}]{\text{ظاهری}} V = \frac{6}{4} = 1.5\text{ cm}^3$$

همچنین حجم واقعی فلز درون کره فلزی برابر است با:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow V = \frac{m}{\rho} \xrightarrow[\rho = 8\text{ g/cm}^3, m = 100\text{ g}]{\text{واقعی}} V = \frac{100}{8} = 12.5\text{ cm}^3$$

بنابراین حجم حفره برابر است با:

حجم واقعی - حجم ظاهری = حجم حفره

$$\Rightarrow 15 - 12.5 = 2.5\text{ cm}^3$$

(فیزیک و اندازه گیری، صفحه های ۱۶ تا ۱۸ کتاب (رسی))

«کتاب اول»

«۶۶- گزینه ۱»

دلیل تشکیل حباب های آب و صابون، کشش سطحی است. همچنین برای یک حجم معین، کره کمترین مساحت را دارد.

(ویرگی های فیزیکی مواد، صفحه های ۲۹ و ۳۰ کتاب (رسی))

«کتاب اول»

«۶۷- گزینه ۳»

فشار وارد بر قفسه سینه غواص، فشار کل در عمق $h = 10\text{ m}$ و فشار هوای درون ریه او، همان فشار هوا است. در نتیجه داریم:

$$\frac{P_{کل}}{P_0} = \frac{\rho gh + P_0}{P_0} \xrightarrow[\rho = 1000\text{ kg/m}^3, g = 10\text{ N/kg}]{h = 10\text{ m}, P_0 = 10^5\text{ Pa}} \frac{P_{کل}}{P_0} = \frac{1000 \times 10 \times 10 + 10^5}{10^5} = \frac{2 \times 10^5}{10^5} = 2$$

$$\frac{P_{کل}}{P_0} = \frac{1000 \times 10 \times 10 + 10^5}{10^5} = \frac{2 \times 10^5}{10^5} = 2$$

بررسی سایر گزینه ها:

اگر در محاسبه فشار وارد بر قفسه سینه، به اشتباه فقط فشار ناشی از آب را قرار دهیم، به گزینه نادرست «۱» می‌رسیم:

$$\frac{P_{کل}}{P_0} = \frac{\rho gh}{P_0} \xrightarrow[\rho = 1000\text{ kg/m}^3, g = 10\text{ N/kg}]{h = 10\text{ m}} \frac{P_{کل}}{P_0} = \frac{1000 \times 10 \times 10}{10^5} = 1$$

(ویرگی های فیزیکی مواد، صفحه های ۳۲ تا ۳۷ کتاب (رسی))

«علیرضا رفایی سراب»

۷۵- گزینه «۱»

فقط عبارت سوم درست است.
 بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: نادرست است. نور خورشید شامل بی‌نهایت طول موج است.
 عبارت دوم: نادرست است. طول موج ریزموچ‌ها، نسبت به طول موج پرتوهای فروسرخ بلندتر است.
 عبارت سوم: درست است. هرچه طول موج نور کوتاه‌تر باشد، انرژی موج و دما بیشتر است.
 عبارت چهارم: نادرست است. لیتیم، تعیین‌کننده رنگ در شعله می‌باشد و به آنیون واپس نیست. (کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

«همید ذبیق»

۷۶- گزینه «۴»

مورد اول: درست. در طیف نشری خطی اتم هیدروژن هرچه به سمت نوارهایی با طول موج بیشتر برویم، اختلاف طول موج دو نوار متواالی افزایش می‌یابد.
 مورد دوم: درست.
 مورد سوم: نادرست. اتم هیدروژن و لیتیم هر دو در طیف نشری خطی خود چهار نوار رنگی دارند.
 مورد چهارم: نادرست. در طیف نشری خطی اتم هیدروژن، خطوط دیگری وجود دارند که در محدوده مرئی قرار نمی‌گیرند. (کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۷)

«میثم کوثری لشتری»

۷۷- گزینه «۲»

اگر $I = 1$ دارای ۱۲ کترون باشد، یعنی زیرلایه‌های $2p$ و $3p$ پرشده هستند و کترون به زیرلایه‌های $4p$ وارد نشده است.
  $Ar: 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6$
  $Zn: 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3d^10 4s^2$

تعداد عناصر $= 13 + 1 = 14$
 برای به دست آوردن تعداد عناصرها از A تا B، باید تفاوت دو عدد اتمی را با عدد ۱ جمع کنیم.
 برای به دست آوردن تعداد عناصرها بین دو عدد اتمی، تفاوت دو عدد اتمی را منهای یک می‌کنیم. (کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۳۱، ۳۲ و ۳۳)

«امیر محمد کنگرانی»

۷۸- گزینه «۴»

دومین عنصری که زیرلایه d آن از کترون پر می‌شود Zn است. (اولین عنصر

عنصر Cu است.)

بررسی عبارت گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - نماد شیمیایی آن Zn است.گزینه «۲»: درست - در زیرلایه‌های p و d آن به ترتیب ۱۲ و ۱۰ کترون وجود دارد که نسبت آنها $1/2$ است.گزینه «۳»: درست - لایه ظرفیت آن $3d^{10} 4s^2$ است. $n+1 \rightarrow [10 \times (3+2)] + [2 \times (4+0)] = 58$

گزینه «۴»: نادرست - آرایش الکترونی آن به شکل زیر است:

 $Zn^{2+}: 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^{10} 4s^2$

با توجه به آرایش رسم شده ۷ زیرلایه آن از کترون اشغال شده است.

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ و ۲۹)

شیمی ۵۵

۷۱- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جرم اتمی میانگین هیدروژن $\frac{1}{100} amu$ هست؛ نه جرم مولی!
 گزینه «۲»: آخرین تصویری که وویجر ۱، پیش (نه پس) از خروج از سامانه خوشیدی گرفت، از فاصله ۷ میلیارد کیلومتری بود.

گزینه «۳»: انرژی خیره‌کننده خوشیدی به دلیل تبدیل هیدروژن به هلیم می‌باشد.
 گزینه «۴»: عناصر سازنده زمین مثل Ca, Ni, Fe, H, C, He عناصر سنگین‌اند و عناصر سازنده مشتری مثل C, He, H, Ni, Fe, Ca عناصر سبک‌اند. ابتدا عناصر سبک و سپس عناصر سنگین تشکیل شده‌اند.

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۱ تا ۳ و ۱۴)

«بعض پژوهشی»

۷۲- گزینه «۱»

$$^{75}M^{3-}: p = 33, e = 33 + 3 = 36, n = 75 - 33 = 42$$

$$\Rightarrow n - e = 42 - 36 = 6$$

$$^{59}X^{3+}: e = p - 3, n = 59 - p \Rightarrow n - e = 62 - 2p$$

= مطابق شرط سوال

$$62 - 2p = 6 \Rightarrow p = 28$$

= اختلاف عدد اتمی

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه ۵)

«احمد عیسوند»

۷۳- گزینه «۲»

$$^{1/100}Zn^{am} \Rightarrow \frac{1/100 Zn + 1/100 H_2}{2}$$

= جرم اتمی نوترون

= $\frac{1}{100} amu$ جرم اتمی میانگین هیدروژن

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: در جدول دوره‌ای (تاتویی) امروزی، عناصرها براساس افزایش عدد اتمی سازماندهی شده‌اند.

گزینه «۳»: ایزوتوپ کلر - ۳۵، فراوان ترین ایزوتوپ کلر می‌باشد.

گزینه «۴»: «»

$$CO_2 \times \frac{1 mol CO_2}{44 g CO_2} \times \frac{1 mol C}{1 mol CO_2}$$

$$\times \frac{6/02 \times 10^{23}}{1 mol C} = 3/01 \times 10^{23}$$

$$CO \times \frac{1 mol CO}{28 g CO} \times \frac{1 mol C}{1 mol CO}$$

$$\times \frac{6/02 \times 10^{23}}{1 mol C} = 12/04 \times 10^{23}$$

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۸)

«رسول عابدینی زواره»

۷۴- گزینه «۴»

= درصد فراوانی ایزوتوپ با جرم متوسط = درصد فراوانی سبک‌ترین ایزوتوپ

$$= 2x = 2 \text{ درصد فراوانی سنگین‌ترین ایزوتوپ}$$

$$x + x + 2x = 4x = 100\% \Rightarrow x = 25\%$$

$$\bar{M} = \frac{M_1 F_1 + M_2 F_2 + M_3 F_3 + \dots}{F_1 + F_2 + F_3}$$

$$\bar{M} = \frac{(48 \times 25) + (50 \times 25) + (54 \times 50)}{25 + 25 + 50} = 51/5 amu$$

راه دوم:

$$\bar{M} = M_1 + \frac{F_2}{100} (M_2 - M_1) + \frac{F_3}{100} (M_3 - M_1) + \dots$$

$$\bar{M} = 48 + 0/25 (50 - 48) + 0/50 (54 - 48) = 51/5 amu$$

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۵ و ۶)

فراوانی این ایزوتوپ در مخلوط طبیعی، از ۷۰ درصد کمتر است. دانشمندان هسته‌ای ایران با تلاش بسیار موفق شدند مقدار آن را در مخلوط ایزوتوپ‌های این عنصر افزایش دهند که به این فرایند، غی‌سازی ایزوتوپی گفته می‌شود.» (کیهان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۷ و ۸ کتاب (رسی))

«کتاب اول»

«گزینه ۳»

عنصر موردنظر، سه ایزوتوپ با اعداد جرمی ۲۴، ۲۵ و ۲۶ (انگاری طراح بدون بردن نام عنصر منیزیم، خواسته درباره این عنصر صحبت کند!) می‌باشد که درصد فراوانی ایزوتوپ با عدد جرمی ۲۵، برابر ۲۵ درصد است. چون درصد فراوانی سبک‌ترین ایزوتوپ عنصر موردنظر، دو برابر درصد فراوانی سنگین‌ترین ایزوتوپ آن است. و اگر درصد فراوانی ایزوتوپ‌ها را به ترتیب از سبک‌ترین ایزوتوپ به سنگین‌ترین ایزوتوپ با نمادهای F_1 ، F_2 و F_3 نشان دهیم، خواهیم داشت:

$$F_1 + F_2 + F_3 = 100\% \Rightarrow F_1 + F_3 = 75\%$$

$$F \Rightarrow F_1 + 0 / 5F_1 = 75\% \Rightarrow 1 / 5F_1 = 75\%$$

$$\Rightarrow F_1 = 50\%, F_3 = 75\% - 50\% = 25\%$$

در نتیجه جرم اتمی میانگین عنصر موردنظر برابر است با:

$$\frac{(26 \times 50) + (25 \times 25) + (24 \times 5)}{100} = 24.75$$

(کیهان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶ کتاب (رسی))

«کتاب اول»

«گزینه ۱»

نخست باید پرتوهای رنگی A ، B ، C و D را شناسایی کنیم.
 ۱. رنگ شعله فلز سدیم و ترکیب‌های گوناگون آن، مشابه و زرد رنگ است. (پرتو A)
 ۲. از لامپ نئون در ساخت تابلوهای تبلیغاتی برای ایجاد نوشته‌های نورانی سرخ فام استفاده می‌شود. (پرتو B)
 ۳. رنگ شعله فلز مس و ترکیب‌های گوناگون آن، مشابه و سبز رنگ است. (پرتو C)
 ۴. پرتو رنگی با بیشترین انحراف در هفت رنگ‌رنگیں کمان، پرتو رنگی بنشست است. (پرتو D)

ترتیب طول موج نورهای رنگی A ، B ، C و D به صورت زیر است:

$$B > A > C > D$$

(کیهان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲ کتاب (رسی))

«کتاب اول»

«گزینه ۳»

اتم هیدروژن به عنوان ساده‌ترین اتم، تنها دارای یک پروتون در هسته و یک الکترون پیرامون آن است. در گستره مولی از طیف نشری خطی به دست آمده از اتم‌های آن، وجود چهار خط یا نوار رنگی با طول موج و انرژی معین، تایید شده است. نیز بور پس از پژوهش‌های بسیار، توانست مدلی برای اتم هیدروژن ارائه کند. اگر چه مدل بور با موقوفیت توانست طیف نشری خطی هیدروژن را توجیه کند اما توانایی توجیه طیف نشری خطی دیگر عنصرها را نداشت. اتم‌های برانگیخته پرانرژی و ناپایدارند؛ از این رو تمایل دارند دوباره با از دست دادن انرژی به حالت پایدار تر و در نهایت به حالت پایه برگردند. از آنجا که برای الکترون، نشر نور مناسب‌ترین شیوه برای از دست دادن انرژی است، الکترون‌ها در اتم برانگیخته، هنگام بازگشت به حالت پایه، نوری با طول موج معین نشر می‌کنند.

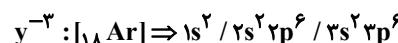
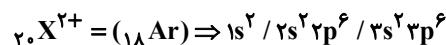
(کیهان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۲۴ و ۲۷ کتاب (رسی))

«سید علی اشرفی (وست سلاماسی)»

عبارت‌های سوم و چهارم درست هستند.

طبق صورت سوال اتم X دارای ۲۰ الکترون و اتم Y دارای ۱۵ الکترون است.

بررسی موارد:

مورد اول) فرمول ترکیب یونی حاصل به صورت $X_3 Y_2$ است.مورد دوم) سه زیر لایه اشغال شده با $=1$ وجود دارد.مورد سوم) ۱۲ الکترون با $=1$ وجود دارد.مورد چهارم) آرایش الکترونی اتم X و Y به ترتیب به $4s^2$ و $3p^3$ ۳ ختم می‌شوند که X از دسته S و Y از دسته P است.

(کیهان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۲، ۳۳ و ۳۹)

«گزینه ۴»

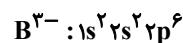
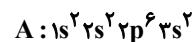
«رسول عابدینی زواره»

بررسی درستی یا نادرستی گزینه‌ها:

اتم $N: B$ و اتم $Mg: A$

گزینه «۱»: عنصر B و A به ترتیب در دوره‌های دوم و سوم جای دارند.

(نادرستی گزینه ۱)

گزینه «۲»: ترکیب یونی بین این دو اتم $A_3 B_2$ است (نسبت شماریون‌های A^{2+} به $-3B$ برابر ۲ به ۲ است). (نادرستی گزینه ۲)گزینه «۳»: آرایش الکترونی اتم A و یون $-3B$ به صورت زیر است.در اتم A همانند یون $-3B$ ، ۸ الکترون با $=2$ وجود دارد.گزینه «۴»: اتم B (نیتروژن N₇) با سه اتم هیدروژن پیوند اشتراکی تشکیلداده و ترکیب مولکولی آمونیاک (NH_3) را ایجاد می‌کند. (درستی گزینه ۴)

(کیهان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۳۹ و ۳۰)

«گزینه ۲»

«کتاب اول»

انرژی گرمایی و نور خیره کننده خورشید به دلیل تبدیل هیدروژن به هلیم در واکنش‌های هسته‌ای است که در آن‌ها انرژی هنگفتی آزاد می‌شود؛ در نتیجه تبدیل عنصرهای سبک‌تر به عنصرهای سنگین‌تر در اثر واکنش‌های هسته‌ای در دمای بسیار بالا انجام می‌شود.

پس از پیدا‌آمدن ذره‌های زیراتومی مانند الکترون، پروتون و نوترون، عنصرهای هیدروژن و هلیم پا به عرصه جهان گذاشتند. با گذشت زمان و کاهش دما، گاز‌های هیدروژن و هلیم تولید شده، متراکم شد و مجموعه‌های گازی به نام سحابی ایجاد کرد. بعدها این سحابی‌ها سبب پیدایش ستاره‌ها و کهکشان‌ها شد.

(کیهان زادگاه عناصر، صفحه ۴ کتاب (رسی))

«گزینه ۱»

«کتاب اول»

«اورانیم شناخته‌شده‌ترین فلز پرتوسایی است که ایزوتوپ U₂₃₅ از آن،

غلب به عنوان سوخت در راکتورهای اتمی به کار می‌رود.

«کتاب اول»

«گزینه ۲۹»

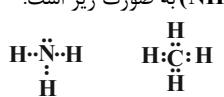
در رسم آرایش الکترون - نقطه‌ای مولکول‌ها دو هدف را دنبال می‌کنیم:
 ۱) همه اتم‌ها به آرایش هشت‌تایی رسیده باشند. (به جز هیدروژن)
 ۲) هیچ اتمی الکترون منفرد نداشته باشد.

معمولًا وقตی که اتم‌های دو نافلز در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند، اشتراک الکترونی بین آن‌ها رخ می‌دهد. به پیوندی که از طریق به اشتراک گذاشتن الکترون بین دو اتم تشکیل می‌شود، پیوند کووالانسی (اشتراکی) می‌گویند. با ایجاد پیوند اشتراکی بین اتم‌ها، واحدیایی دو یا چنداتمی به وجود می‌آید که مولکول نامیده می‌شوند. مواد شیمیایی خالصی که در ساختار خود مولکول دارند، مواد مولکولی نامیده می‌شوند.

برای نشان دادن نحوه اتصال اتم‌ها به یک مولکول، از آرایش الکترون - نقطه‌ای (ساختار لوویس) استفاده می‌شود.

در ساختار لوویس، هر جفت الکترون اشتراکی که جفت الکترون پیوندی هم نامیده می‌شود، به صورت دو نقطه یا یک خط تیره بین اتم‌ها نشان داده می‌شود. جفت الکترون‌هایی که روی هر اتم وجود دارد، غیراشتراکی بوده و به آن‌ها الکترون‌های غیرپیوندی نیز می‌گویند. این الکترون‌ها فقط به یک اتم تعلق دارند. توجه کنید که در آرایش الکترون نقطه‌ای مولکول‌ها حتماً الکترون‌های ناپیوندی را به طور کامل قرار دهید!

آرایش الکترون - نقطه‌ای عنصرهای نیتروژن (N₂، هیدروژن (H₂)، هیدروژن (H₂O)، کربن (C₂) به صورت مقابل است:

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۴۰ و ۱۴ کتاب درسی)

«کتاب اول»

«گزینه ۳۰»

جرم آمونیاک موجود در مخلوط را x گرم و جرم متان موجود در مخلوط را (20-x) گرم در نظر می‌گیریم:

$$?g\text{ H} = x\text{ g NH}_3 \times \frac{1\text{ mol NH}_3}{17\text{ g NH}_3} \times \frac{3\text{ mol H}}{1\text{ mol NH}_3} \times \frac{1\text{ g H}}{1\text{ mol H}} = \frac{3}{17}x\text{ g H}$$

$$?g\text{ H} = (20-x)\text{ g CH}_4 \times \frac{1\text{ mol CH}_4}{16\text{ g CH}_4} \times \frac{4\text{ mol H}}{1\text{ mol CH}_4} \times \frac{1\text{ g H}}{1\text{ mol H}}$$

$$= \frac{(20-x)}{4} \text{ g H}$$

$$\frac{3}{17}x + \frac{1}{4}(20-x) = 4 \Rightarrow x = 13/6 \text{ g}$$

$$\text{جرم متان} = 20 - 13/6 = 6/4 \text{ g}$$

$$?atm\text{ C} = 6/4 \text{ g CH}_4 \times \frac{1\text{ mol CH}_4}{16\text{ g CH}_4} \times \frac{1\text{ mol C}}{1\text{ mol CH}_4} \times \frac{6 \times 10^{23} \text{ atm C}}{1\text{ mol C}}$$

$$= 2/408 \times 10^{23} \text{ atm C}$$

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹ کتاب درسی)

«کتاب اول»

هر زیرلایه را با یک عدد کوانتومی فرعی (I) نشان می‌دهند؛ به طوری که اولین زیرلایه با نماد s، دارای عدد کوانتومی فرعی ۰ = ۱، دومین زیرلایه با نماد p، دارای عدد کوانتومی فرعی ۱ = ۱، سومین زیرلایه با نماد d، دارای عدد کوانتومی فرعی ۲ = ۱ و چهارمین زیرلایه، با نماد f، دارای عدد کوانتومی ۳ = ۱ است؛ بنابراین:

نماد زیرلایه	f	d	p	s
مقدار مجازاً	۳	۲	۱	۰

حداکثر گنجایش الکترونی هر زیرلایه با عدد کوانتومی فرعی ۱، از رابطه ۴I + ۲ به دست می‌آید؛ در نتیجه خواهیم داشت:

نماد زیرلایه	f	d	p	s
حداکثر گنجایش الکترونی	۱۴	۱۰	۶	۲

دقت کنید که در سه لایه اول، تنها زیرلایه‌های s، p و d وجود دارند. زیرلایه f (با عدد کوانتومی فرعی ۳ = ۱) از لایه چهارم به بعد وجود ندارد.

نماد	عدد کوانتومی فرعی	شمار زیرلایه	عدد کوانتومی اصلی
1s	۱ = ۰	۱	n = ۱
2s	۱ = ۰	۲	n = ۲
2p	۱ = ۱		
3s	۱ = ۰		
3p	۱ = ۱		
3d	۱ = ۲		

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰ کتاب درسی)

«کتاب اول»

«گزینه ۳۱»

بررسی موارد:

ردیف «الف»: عنصر خانه ۲۴ جدول تناوبی نخستین عنصری است که در لایه سوم خود ۱۳ الکترون دارد. آرایش الکترونی اتم این عنصر به صورت ۲۴Cr : ۱s^۲ 2s^۲ 2p^۶ ۳s^۲ ۳p^۶ ۴s^۱ مقابله است:

ردیف «ب»: عنصر ۲۹Cu با آرایش الکترونی فشرده [Ar] ۳d^{۱۰} ۴s^۱ دارای ۷ الکترون با ۰ = ۱ و ۱۰ الکترون با ۲ = ۱ است. آرایش الکترونی اتم این عنصر به صورت مقابله است:

$$_{29}\text{Cu} : 1s^2 2s^2 2p^6 3p^6 3d^{10} 4s^1$$

ردیف «پ»: از ۱۸ عنصر دوره چهارم جدول دوره‌ای، اتم ۳ عنصر دارای زیرلایه ۴s^۱ و اتم ۱۵ عنصر دارای زیرلایه ۴s^۲ می‌باشند؛ یعنی اتم ۳ عنصر دارای ۷ الکترون با ۰ = ۱ و اتم ۱۵ عنصر دارای ۸ الکترون با ۰ = ۱ هستند.

ردیف «ت»: در آرایش الکترونی یون M^{3+} : [Ar] ۳d^{۱۰} ۴s^۱، ۲ الکترون با ۱۰ = ۰ و اتم ۱۵ عنصر دارای ۸ الکترون با ۰ = ۱ وجود دارد.

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۵ کتاب درسی)

«کتاب اول»

«گزینه ۳۲»

نسبت تعداد آنیون‌ها (α) به تعداد کاتیون‌ها (C) را در هر واحد ترکیب یونی مورد در هریک از گزینه‌ها محاسبه می‌کنیم:

$$\text{Al}_2\text{S}_3 \rightarrow \frac{\alpha}{C} = \frac{3}{2} = 1/5 \rightarrow \text{Bishtrin}$$

$$\text{Mg}_2\text{P}_2 \rightarrow \frac{\alpha}{C} = \frac{2}{3} \approx 0/67$$

$$\text{Ca}_3\text{N}_2 \rightarrow \frac{\alpha}{C} = \frac{2}{3} \approx 0/67$$

$$\text{KBr} \rightarrow \frac{\alpha}{C} = 1$$

$$\text{Li}_2\text{O} \rightarrow \frac{\alpha}{C} = \frac{1}{2} = 0/5 \rightarrow \text{Kmtrin}$$

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹ کتاب درسی)

«شاهین پروازی»

«۹۴- گزینه ۴»

$$\frac{S_{ABDE}}{S_{\Delta BCD}} = 5$$

$$\Rightarrow \frac{S_{ABDE}}{S_{\Delta BCD}} = \frac{S_{\Delta ACE} - S_{\Delta BCD}}{S_{\Delta BCD}} = \frac{S_{\Delta ACE}}{S_{\Delta BCD}} - 1 = 5$$

$$\frac{S_{\Delta ACE}}{S_{\Delta BCD}} = 6 \Rightarrow \frac{\frac{1}{2}(5)(6+x)\sin C}{\frac{1}{2}(2)(x)\sin C} = 6$$

$$\Rightarrow \frac{(5)(6+x)}{2x} = 6 \Rightarrow 5(6+x) = 12x$$

$$30 + 5x = 12x$$

$$7x = 30$$

در نتیجه $7x = 30$ می‌باشد.

(متاثر، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵ کتاب درسی)

«علی آزاد»

«۹۵- گزینه ۲»

$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1 \Rightarrow \cos^2 \alpha = 1 - \sin^2 \alpha \quad \text{می‌دانیم:}$$

$$\Rightarrow \sqrt{1+2\sqrt{\sin^2 \alpha(1-\sin^2 \alpha)}} = \sqrt{1+2\sqrt{\sin^2 \alpha \cos^2 \alpha}} \\ = \sqrt{1+2|\sin \alpha \cos \alpha|} \quad (*)$$

در ناحیه دوم حاصل $\sin \alpha \cos \alpha < 0$ می‌باشد. بنابراین وقتی عبارت

$(-\sin \alpha \cos \alpha)^2$ از زیر رادیکال بیرون می‌آید به صورت $\sin^2 \alpha \cos^2 \alpha$ ظاهر می‌شود.

$$(*) \Rightarrow \sqrt{1-2\sin \alpha \cos \alpha} = \sqrt{\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha - 2\sin \alpha \cos \alpha} \\ = \sqrt{(\sin \alpha - \cos \alpha)^2} = |\sin \alpha - \cos \alpha| \\ \xrightarrow{\text{ناحیه دوم}} \sin \alpha - \cos \alpha$$

(متاثر، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۶ کتاب درسی)

«بهرام ملاج»

«۹۶- گزینه ۳»

با توجه به محدوده $30^\circ < \theta < 150^\circ$ داریم:

$$-\frac{\sqrt{3}}{2} < \cos \theta < \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\Rightarrow -\frac{\sqrt{3}}{2} < \frac{2m-1}{3\sqrt{3}} < \frac{\sqrt{3}}{2} \xrightarrow{x=3\sqrt{3}} -\frac{9}{2} < 2m-1 < \frac{9}{2}$$

$$\Rightarrow -\frac{7}{2} < 2m < \frac{11}{2} \Rightarrow -\frac{7}{4} < m < \frac{11}{4}$$

اعداد صحیح

→ $m = -1, 0, 1, 2 \Rightarrow 4$ تا

(متاثر، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۶ کتاب درسی)

ریاضی دهم

«۹۱- گزینه ۲»

«رضا سیدنیفی»

دقت کنید $m-3 < m$ می‌باشد، بنابراین بازه مرتب نیست و بایستی از کوچک به بزرگ بازنویسی کنیم.

$$(m-3, n+1) \cup (m, 2n) = (x, y) - \{4\}$$

در ادامه می‌توان نوشت:

$$\Rightarrow (m-3, n+1) \cup (m, 2n) = (x, 4) \cup (4, y)$$

$$\Rightarrow \begin{cases} n+1=4 \Rightarrow n=3 \\ m=4 \end{cases}$$

حال مقادیر m و n را جایگذاری می‌کنیم تا x و y را محاسبه کنیم.

$$(1, 4) \cup (4, 6) = (x, 4) \cup (4, y) \Rightarrow \begin{cases} x=1 \\ y=6 \end{cases}$$

$$x-y=-5$$

در نهایت داریم:

(مجموعه، الگو و بنایه، صفحه‌های ۲ تا ۵ کتاب درسی)

«۹۲- گزینه ۲»

«شاهین پروازی»

با توجه به اینکه c, b, a سه جمله متولی یک دنباله هندسی می‌باشند، داریم:دنباله هندسی $a, b, c \rightarrow b^2 = ac$ (۱)از طرفی $2b, a$ و $4c$ ، سه جمله متولی یک دنباله حسابی می‌باشند، پس:

$$a, 2b, 4c \xrightarrow{\text{دنباله حسابی}} 2(2b) = a + 4c \xrightarrow{\text{توان ۲}} \rightarrow$$

$$16b^2 = a^2 + 4ac + 16c^2$$

$$\xrightarrow{(1)} 16(ac) = a^2 + 4ac + 16c^2 \Rightarrow a^2 - 4ac + 16c^2 = 0$$

$$(a - 4c)^2 = 0 \Rightarrow a = 4c \quad (2)$$

$$\left. \begin{aligned} b^2 &= ac \xrightarrow{(2)} 4c \times c = 4c^2 \Rightarrow b^4 = 16c^4 \\ a^3 c &= \xrightarrow{(2)} 64c^3 \times c = 64c^4 \end{aligned} \right\}$$

$$\Rightarrow \sqrt[3]{\frac{b^4}{a^3 c}} = \sqrt[3]{\frac{16c^4}{64c^3}} = \sqrt[3]{\frac{1}{4}} = \frac{1}{2}$$

(مجموعه، الگو و بنایه، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷ کتاب درسی)

«۹۳- گزینه ۳»

طبق اطلاعات سؤال $n(A \cup B)$, $n(A \cap B)$, $n(A)$ و $n(B)$ به ترتیب

جملات متولی دنباله هندسی هستند، پس داریم:

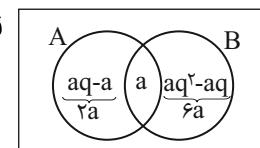
$$n(A \cap B) = a, n(A) = aq, n(A \cup B) = aq^2$$

حال داریم:

$$\frac{n(A \cup B) - n(B \cap A)}{n(A \cap B)} = \lambda \Rightarrow \frac{aq^2 - a}{a} = q^2 - 1 = \lambda$$

$$\Rightarrow q^2 = \lambda \Rightarrow q = \pm \sqrt{\lambda} \Rightarrow q = \sqrt{\lambda}$$

$$\Rightarrow \frac{n(A)}{n(B)} = \frac{qa}{qa} = \frac{q}{\lambda}$$

(مجموعه، الگو و بنایه، صفحه‌های ۸ تا ۲۷ کتاب درسی)

بیانیه

میراث

بیانیه آموزشی

صفحه: ۱۶

اختصاصی دهم تجربی

پیروزه تابستان - آزمون ۶ مهر ۱۴۰۳

۱۷

«گزینه ۹۷»

$$\begin{aligned} & \text{شیب خط } m = \tan 60^\circ = \sqrt{3} \\ & \Rightarrow y - y_0 = m(x - x_0) \\ & \Rightarrow y - 3 = \sqrt{3}(x - 0) \Rightarrow y = \sqrt{3}x + 3 \end{aligned}$$

(متلثات، صفحه‌های ۴۰ و ۴۳ کتاب درسی)

«محسن اسماعیل پور»

«گزینه ۹۸»

$$\begin{aligned} & \text{می‌دانیم } (a-b)^3 = a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3 \text{ پس:} \\ & a = \sqrt[3]{x+2} \text{ و } b = \sqrt[3]{x-2} \\ & (\sqrt[3]{x+2} - \sqrt[3]{x-2})^3 = 2^3 \Rightarrow a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3 = 8 \\ & \Rightarrow a^3 - 3ab(a-b) - b^3 = 8 \\ & \Rightarrow x+2 - 3\sqrt[3]{x^2} - 4 \times 2 - x+2 = 8 \\ & \Rightarrow -6\sqrt[3]{x^2} - 4 = 8 \Rightarrow \sqrt[3]{x^2} = -\frac{4}{3} \end{aligned}$$

(توان‌های گویا و عبارت‌های ببری، صفحه‌های ۵۶۸ تا ۶۱ کتاب درسی)

«بعواز ملاج»

«گزینه ۹۹»

با اندکی دقت در می‌یابیم که:

$$28 - 16\sqrt{3} = (4 - 2\sqrt{3})^2 = ((1 - \sqrt{3})^2)^2 = (1 - \sqrt{3})^4$$

پس داریم:

$$\sqrt[3]{\frac{\sqrt{3}-1}{28-16\sqrt{3}}} = \sqrt[3]{\frac{-(1-\sqrt{3})}{(1-\sqrt{3})^4}} = \sqrt[3]{\frac{-1}{(1-\sqrt{3})^3}} = \frac{-1}{1-\sqrt{3}}$$

حال داریم:

$$\frac{-1}{1-\sqrt{3}} \times \frac{1+\sqrt{3}}{1+\sqrt{3}} = \frac{-(1+\sqrt{3})}{-2} = \frac{1}{2}(1+\sqrt{3})$$

(توان‌های گویا و عبارت‌های ببری، صفحه‌های ۵۶۸ تا ۶۱ کتاب درسی)

«صائب گلزار نیا»

«گزینه ۱۰۰»

با توجه به آنکه عبارت‌های موجود در سؤال مزدوج یکدیگرند، از اتحاد مزدوج کمک می‌گیریم:

$$\sqrt{x+2} + \sqrt{x-3} = 20$$

$$\Rightarrow \sqrt{x+2} + \sqrt{x-3} \times \frac{\sqrt{x+2} - \sqrt{x-3}}{\sqrt{x+2} - \sqrt{x-3}} = 20$$

$$\Rightarrow \frac{x+2-x+3}{\sqrt{x+2}-\sqrt{x-3}} = 20 \Rightarrow \sqrt{x+2} - \sqrt{x-3} = \frac{5}{20} = \frac{1}{4}$$

(توان‌های گویا و عبارت‌های ببری، صفحه‌های ۵۶۸ تا ۶۱ کتاب درسی)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد

(دوره دهم)

۶ مهر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حمید لنجانزاده اصفهانی
ویراستار	فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون خواه
طراحان	حمید اصفهانی، سپهر حسن خان‌پور، کیارش صانعی، نیلوفر امینی، عرشیا مرزبان، فاطمه راسخ، نیما امینی، هادی زمانیان، فرزاد شیرمحمدی، مریم عظیم‌پور، حمید گنجی
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

استعداد تحلیلی

(نیلوفر امین)

متن در وصف «وسواس» حافظ است که به جای کمیت کار، به کیفیت کار می‌پردازد و برای آن نیز زحمت بسیار می‌کشد. دیگر گزینه‌ها نامریبوط است.
(هوش کلامی)

(نیلوفر امین)

خرقه که لباس عارف‌هاست، از پشم است. شاعر در بیت نخست صورت سؤال می‌گوید «اگر(صرفاً) با پوشیدن خرقه، کسی درویش و عارف می‌شد، میش (گوسفند) رئیس عارف‌ها می‌بود». معروف کرخی هم صوفی و عارفی مشهور است. شاعر در بیت دوم صورت سؤال می‌گوید «اگر آن مرد معمولی که سرگردان است (به دلیل همین سرگردانی اش، خیال می‌کند که) مرد خداست، چرخ آسیا (که دائم می‌چرخد) در جایگاه معروف کرخی قرار دارد.»
بیت گزینه «۳» نیز در رد ظواهر است.

(هوش کلامی)

(سپهر عسن فان پور)

واژه‌های خواسته شده:
تجارب: آزموده‌ها (یک «» در گزینه اضافه است).
ناگزیر: ناچار / مضامین: مفهوم‌ها / آهنگین: موزون
(هوش کلامی)

(عشریا مربزان)

کوچک‌ترین مضرب مشترک اعداد ۳، ۴ و ۵، عدد ۶۰ است:
 $3 \times 4 \times 5 = 60$
برای پیدا کردن عدد چهار رقمی مدنظر، ابتدا حدود آن را معلوم می‌کنیم:
 $10000 = 16 \times 60 + 40$
پس کوچک‌ترین مضرب چهار رقمی عدد ۶۰، عدد $(40+20)+(40+20)=1020+2=1022$ است، یعنی 1020 . پس تعداد دانش‌آموزان ما 1022 است که مضرب ۷ است:

 $1022 = 7 \times 146$

(هوش ریاضی)

(کیارش صانع)

تعداد اعضای دسته‌ها، پنج تا پنج تا بیشتر می‌شود:
۱، ۶، ۱۱، ۱۶، ۲۱، ۲۶، ۳۱، ...

عدد آخر هر دسته از الگوی زیر معلوم می‌شود:
 $1, 1+6 = 7, 1+6+11 = 18, \dots$

 $1+6+11+16 = 34, 1+6+11+16+21 = 55$

پس عدد آخر دسته پنجم، عدد ۵۵ است.
به همین ترتیب، اعدادی پایانی دسته ششم و هفتم هم معلوم می‌شود:

$55+26 = 81, 81+31 = 112$
دسته هفتم ۳۱ عضو دارد، پس برای رسیدن به عدد وسط آن، باید ۱۵ واحد به عقب برویم و به عدد $97 = 112 - 15$ برسیم.

حاصل جمع خواسته شده، $97+55 = 152$ است.
(هوش ریاضی)

استعداد تحلیلی

«۲۵۱

(ممیر اصفهانی)

متن صورت سؤال بیان می‌کند دانشمندانی که پس از نیوتون می‌زیسته‌اند، از آنجا که قوانین نیوتون جامع و کامل بوده و هرچه را تا آن زمان در طبیعت دیده شده، توجیه می‌کرده است، دیگر کاری برای انجام دادن ندارند و بی‌انگیزه می‌شوند. پس احساس «زیان و افسوس» می‌کنند.
(هوش کلامی)

«۲۵۲

(ممیر اصفهانی)

نیوتون طبق متن، پس از آن که برای اوّلین بار به عنوان دانشجو وارد دانشگاه کیمبریج می‌شود، هجده ماه در آنجا می‌ماند و سپس در بیست و سه سالگی آن جا را ترک می‌کنند. بنابراین وی در حدود بیست و یک و ۱۶۴۲ بیست و دو سالگی وارد دانشگاه شده است. طبق متن، نیوتون در سال ۱۶۴۲+۲۱=۱۶۶۳ وارد دانشگاه شده است، نه زودتر. این یعنی گزینه «۱» مطابق متن نیست.
(هوش کلامی)

«۲۵۳

(ممیر اصفهانی)

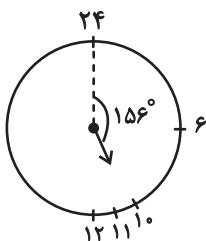
به دو نکته دقیق کنید: متن می‌گوید با تلاش‌های نیوتون، ظاهرآ همه پدیده‌های طبیعی دیده شده تا آن زمان بر حسب یک نظریه کاملاً مکانیکی توضیح می‌گیرد. همچنین برای توصیف پاسخ لابلás به ناپلئون از واژه «فلسفه جبری» استفاده شده است. این‌ها یعنی اختیاری خارج از این جبر و مکانیک، دست‌اندر کار نیست. پاسخ لابلás، رد لزوم فرض چنین دخالتی است.

(هوش کلامی)

«۲۵۴

(ممیر اصفهانی)

متن از نظریه‌های نیوتون با ذکر این نکته تمجید می‌کند که «عمومیت» دارد: یعنی برای هر پدیده یک نظریه جداگانه نیست، نظریه‌ای است که همه پدیده‌های طبیعی را - تا زمان خودش - توجیه می‌کند. این، یعنی آن‌چه را مشترک است می‌بیند، در حالی که به نظر مشترک نمی‌رسد.
(هوش کلامی)

پس در ساعت $10:24'$ عقربه ساعت‌شمار به‌اندازه

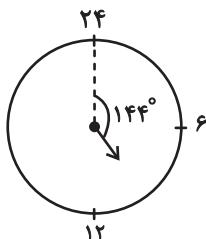
$$\text{همچنین عقربه دقیقه‌شمار در هر دقیقه } \frac{1}{4}^{\circ} = 156^{\circ}$$

همچنین عقربه دقیقه‌شمار در هر دقیقه $\frac{360}{6} = 60^{\circ}$ حرکت می‌کند.

پس در ساعت $10:24'$ ، عقربه دقیقه‌شمار $= 24 \times 6 = 144^{\circ}$ از ساعت 24

دور است.

پس فاصله خواسته شده، $= 12^{\circ} = (156 - 144)^{\circ}$ است.

(هوش ریاضی)

(کلارشن صانعی)

«گزینه ۲۶۳»

می‌توان شکل زیر را رسم کرد:

که در مجموع حداقل هفت پاره خط رسم شده است.

همچنین می‌توانیم خیلی ساده‌تر، متوجه شویم هر پاره خط بین دو نقطه

$$\text{رسم می‌شود، پس در مجموع } \frac{2+2+3+3+4}{2} = \frac{14}{2} = 7 \text{ پاره خط در}$$

شکل رسم شده است

(هوش ریاضی)

(فاطمه راسخ)

«گزینه ۲۶۰»

در الگوی صورت سؤال، «جمع ارقام عدد سمت چپ»، در «سمت چپ عدد سمت راست» می‌آید و بسته به زوج یا فرد بودن عدد سمت چپ، عدد «۰» یا «۱» در یکان عدد سمت راست قرار می‌گیرد:

$$252: 2+5+2=9 \Rightarrow 9 \text{ زوج و}$$

$$387: 3+8+7=18 \Rightarrow 18 \text{ فرد و}$$

$$425: 4+2+5=11 \Rightarrow 11 \text{ فرد و}$$

$$386: 3+8+6=17 \Rightarrow 17 \text{ زوج و}$$

$$169: 1+6+9=16 \Rightarrow 16 \text{ فرد و}$$

$$328: 3+2+8=13 \Rightarrow 13 \text{ زوج و}$$

(هوش ریاضی)

«گزینه ۲۶۱»

مسافتی که علی می‌تواند طی کند:

$$\frac{40L}{\frac{1}{2}L} = 80 \text{ km}$$

حال مسافت‌های کوچک‌تر و مساوی ۸۰ کیلومتر را بررسی می‌کنیم:

$$50+25=75 \text{ علی} \leftarrow \text{حامد} \leftarrow \text{رضا}$$

$$42+25=67 \text{ علی} \leftarrow \text{رضا} \leftarrow \text{حامد}$$

$$42+20=62 \text{ علی} \leftarrow \text{رضا} \leftarrow \text{امیر}$$

$$42+38=80 \text{ علی} \leftarrow \text{رضا} \leftarrow \text{نیما}$$

$$36+32=68 \text{ علی} \leftarrow \text{امیر} \leftarrow \text{حامد}$$

$$36+20=56 \text{ علی} \leftarrow \text{امیر} \leftarrow \text{رضا}$$

$$25+38=63 \text{ علی} \leftarrow \text{نیما} \leftarrow \text{رضا}$$

$$25+35=60 \text{ علی} \leftarrow \text{نیما} \leftarrow \text{آرش}$$

$$30+40=70 \text{ علی} \leftarrow \text{آرش} \leftarrow \text{حامد}$$

$$30+40=70 \text{ علی} \leftarrow \text{آرش} \leftarrow \text{رضا}$$

$$30+35=65 \text{ علی} \leftarrow \text{آرش} \leftarrow \text{نیما}$$

در مجموع ۱۱ طریق داریم.

(هوش ریاضی)

«گزینه ۲۶۲»

فاصله بین هر دو عدد روی ساعت خاص ما، $= 15^{\circ} = \frac{360}{24} = 15^{\circ}$ است. پس

عقربه ساعت‌شمار در هر دقیقه، $= \frac{1}{4}^{\circ} = \frac{15}{6}^{\circ}$ جابه‌جا می‌شود.

(فرزادر شیرمحمدی)

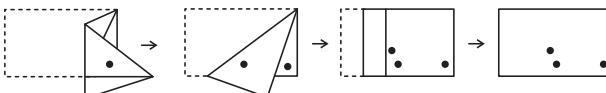
«۲۶۷- گزینه» ۳

شکل صورت سؤال با 180° درجه دوران به شکل گزینه «۳» تبدیل می‌شود.
(هوش غیرکلامی)

(هاری زمانیان)

«۲۶۸- گزینه» ۱

مراحل تا را پس از سوراخ، برعکس طی می‌کنیم:

(هوش غیرکلامی)

(دریم عظیم‌پور)

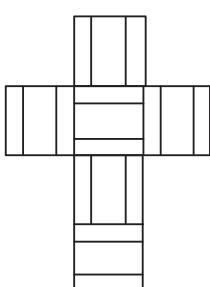
«۲۶۹- گزینه» ۴

شکل گستردۀ صورت سؤال را می‌توان به شکل زیر ساده کرد. واضح است

وجه‌های هرگز در مکعب صورت سؤال حاصل نمی‌شود.

همچنین هرگز دو وجه به شکل کنار هم قرار نمی‌گیرند.

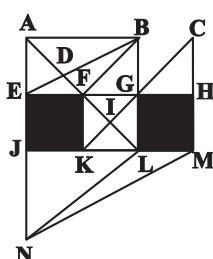

(هوش غیرکلامی)

(ممید‌کنی)

«۲۷۰- گزینه» ۴

مثلث‌های متنظر:

ABD, ABF, ADE, DBF, FBG, FGI, KIL, AEB

(هوش غیرکلامی)

(ممید اصفهانی)

«۲۶۴- گزینه» ۴

فرزندهای اول و هشتم پسرند، پس فرزنهای دوم و هفتم دخترند. حال اگر فرزند سوم نیز دختر باشد، دو فرزند پسر دیگر باید فرزنهای چهارم و ششم باشند. پس فرزند پنجم قطعاً دختر است، اما معلوم نیست منظر باشد یا نه.

۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
پ	۵				۵	پ	

۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
پ	۵	پ	۵	پ	۵	۵	پ

(هوش ریاضی)

«۲۶۵- گزینه» ۳

(ممید اصفهانی)

از نظر تفکیک جنسیتی، تنها سه حالت برای این سؤال ممکن است، که در هر سه حالت فرزند دوم دختر است. تنها در یکی از این حالت‌هاست که فرزند ششم نیز دختر است.

احتمال این که فرزند دوم زری باشد $\frac{1}{4}$ و احتمال این که فرزند ششم دختر باشد $\frac{1}{3}$ از $\frac{1}{3}$ است، چرا که سه دختر باقی است:

$$\begin{array}{l} \text{پ د د پ د پ د پ} \\ \text{پ د پ د پ د پ} \\ \text{پ د پ د پ د پ} \end{array}$$

$$\frac{1}{4} \times \frac{1}{3} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{36}$$

(هوش ریاضی)

«۲۶۶- گزینه» ۲

(ممید کنی)

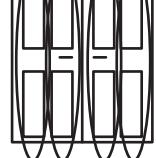
الگوی صورت سؤال، سه در دولنگه دارد که هر کدام چهار ستون با چهار طرح مختلف دارند. ستون اول رنگی، دوم هاشور کج، سوم نقطه و چهارم هاشور راست است. میزان رنگی بودن آن‌ها ربع ربع در حال تغییر است:

$$1: \frac{1}{4}, \frac{2}{4}, \frac{3}{4}, \boxed{\frac{4}{4}}$$

$$2: \frac{3}{4}, \frac{2}{4}, \frac{1}{4}, \boxed{0}$$

$$3: 0, \frac{1}{4}, \frac{2}{4}, \boxed{\frac{3}{4}}$$

$$4: \frac{4}{4}, \frac{3}{4}, \frac{2}{4}, \boxed{\frac{1}{4}}$$

(هوش غیرکلامی)